

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Proceduralna pitanja (Javna sednica)

Strana 1

1 Utorak, 18. novembar 2025.

2 [Javna sednica]

3 [Optuženi ulaze u sudnicu]

4 --- Po početku zasedanja u 9:00h

5 PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Molim sudskog  
6 službenika da najavi predmet.

7 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] Dobar dan, časni sude. Ovo je  
8 predmet broj KSC-BC-2020-06, Specijalizovani tužilac protiv  
9 Hashima Thačija, Kadrija Veselija, Rexhepa Selimija i Jakupa  
10 Krasniqija.

11 PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Konstatujem da su  
12 svi optuženi danas prisutni u sudnici.

13 Danas ćemo nastaviti sa ispitivanjem svedoke Thačijeve  
14 dobrane 1DW007.

15 Pre nego što počnemo sa ispitivanjem odn. svedočenjem  
16 ovog svedoka. Ima nekih preliminaranih pitanja na koje panel  
17 želi da se osvrne.

18 Dana 30. oktobra 2025. Tužilaštvo je zatražilo da doda  
19 ili zameni trenutno usvojene verzije nekoliko dokumenata sa  
20 nedavno obelodanjivanjem revidiranim verzijama tih usvojenih  
21 dokaznih predmeta. Ima sedam pojedinačnih zahteva. Odbrane i  
22 zastupnik žrtava imaće priliku da prokomentarišu svaki od  
23 njih, pošto budem pročitao sve te zahteve za zapisnik.

24 Prvo, tužilaštvo traži da zameni dokument sa oznakom  
25 P00515\_ET.77 sa dokumentom 008879-008881-ET\_odlomak\_3214, koji

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Proceduralna pitanja (Javna sednica)

Strana 2

1 je obelodanjen u okviru paketa obelodanjenih materijala 1815.  
2 Panel konstatuje da novi odlomak sadrži samo one strane tog  
3 dokumenta koje je tužilaštvo ponudilo na usvajanje u podnesku  
4 F03114/A02, dokument 2, što je usvojeno na osnovu odluke  
5 F03214.

6 Drugo, tužilaštvo traži, da doda dokument sa oznakom  
7 066750-066769-ET dokaznom predmetu P01616, a u pitanju je  
8 materijal obelodanjen u okviru paketa obelodanjenih materijal  
9 broj 1814. Panel konstatuje da novi dokument obuhvata prevod  
10 rukom pisanih beležaka koje je svedok uneo u dokument sa  
11 oznakom P01616.

12 Treće, tužilaštvo traži da zameni dokument sa oznakom  
13 P00310\_ET sa dokumentom sa oznakom SPOE00056467-SPOE00056467-  
14 SPOE00056467-ET revidiran. Ovaj dokument obelodanjen je u  
15 okviru paketa obelodanjenih materijala broj 1793. Tužilaštvo  
16 tvrdi da revidirani dokument tačno odražava prihvaćeni  
17 original, a da strana sa oznakom SPOE00056467 u 4. paragrafu,  
18 obuhvata deo koji je nedostajao u prihvaćenom prevodu, koji je  
19 deo dokumenta P10310\_ET. Panel konstatuje da je reč koja je  
20 dodata u revidiranom prevodu glasi "Bujar".

21 Četvrto, tužilaštvo traži da doda dokument sa oznakom  
22 125893-02-TR/125893-02\*TR-ET, koji je obelodanjen u okviru  
23 paketa obelodanjenog materijala broj 1757 i da se to doda  
24 dokumentu sa oznakom P04221/P04221.1. panel konstatuje, da su  
25 novi delovi engleski i albanski transkripti video snimka koji

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Proceduralna pitanja (Javna sednica)

Strana 3

1 je usvojen po odluci F03214, kao dokazni predmet P04221,  
2 zajedno sa odgovarajućim faljom iz arhive *Associated pressa*,  
3 koji je prihvaćen kao dokazni predmet P04221.1.

4 Peto, tužilaštvo traži da zameni dokument sa oznakom  
5 P01712.1\_ET dokumentom sa oznakom 060119-TR-ET, prvi deo,  
6 revidiran RED. Revidirani dokument obelodanjen je u okviru  
7 paketu obelodanjenog materijala broj 1793. Tužilaštvo iznosi,  
8 da strana 16 i 6. red engleskog transkripta su sada  
9 revidirani, kako bi tačno odražavali albanski izvornik koji je  
10 već prihvaćen u dokaze.

11 Šesto, tužilaštvo traži da se dokument sa oznakom  
12 P01086\_ET/P0108\_AT zameni dokumentom koji ima oznaku 061427-  
13 03-TR-revidiran i 061427-03-TR\_revidiran-ET, koji su  
14 obelodanjeni u okviru paketa obelodanjenog materijala broj  
15 1813. Tužilaštvo iznosi da novi materijali tačnije odražavaju  
16 prihvaćeni video snimak koji ima oznaku P01086, uključujući  
17 ispravku netačne reference na "Calija", na strani 1, koja bi  
18 trebalo da glasi "Celik".

19 Sedno, tužilaštvo traži da se strana sa oznakom  
20 SPOE00231058 iz dokumenata P01091\_ET, zameni stranom sa  
21 oznakom SPOE0023158 dokumenta sa oznakom SPOE002301037-  
22 SPOE0023118-ET\_revidiran. Revidirana strana obelodanjena je u  
23 okviru paketa obelodanjenog materijala 1814. Kako tužilaštvo  
24 tvrdi, drugi paragraf ovog dokumenta je revidiran, kako bi  
25 tačno odražavao izvornik na albanskom jeziku koji je već

1 prihvaćen u dokaze.

2 Dakle, jedva da mogu da povratim glas, pošto sam sve ovo  
3 morao da vam pročitam. Ima li neko prigovora na prihvatanje  
4 ovih dokumenata?

5 G. DIXON: [Prevod] Časni sude, mi bismo morali da još  
6 jednom proverimo nekoliko od tih dokumenata, pa bismo vas  
7 zamolili da imamo vremena da tokom pauze da to obavimo. Ne  
8 očekujemo da će biti problema, ali mislimo da treba da  
9 pregledamo jedan ili dva.

10 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Pa, mislim da ćemo  
11 da napravimo pauzu u 11:30h, odn. u 11:00h, izvinjavam se, od  
12 11:00h do pola 12 [11:30h], tako da biste možda u tom periodu  
13 mogli da to pregledate. Da li je to dovoljno vremena svima da  
14 pregledaju?

15 G. DIXON: [Prevod] Da, jeste. Hvala, g. predsedavajući.

16 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Hvala vama, g.  
17 Dixon.

18 Sada ćemo nastaviti sa svedočenjem svedoka Thačijeve  
19 odbrane 1DW-007. Podsećam strane i učesnike u postupku na mere  
20 koje su odobrene za ovog svedoka u podnesku F03558, a na  
21 osnovu pravila 107.

22 Molim sada sudsku poslužiteljku da uvede svedoka u  
23 sudnicu.

24 [Svedok ulazi u sudnicu]

25 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Dobar dan, generale

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 5

1 Clark.

2 Generale Clark, danas ćemo nastaviti sa vašim  
3 svedočenjem. Podsećam vas da pokušavate da na pitanja dajete  
4 jasne odgovore i da koristite kratke rečenice. Ukoliko ne  
5 razumete neko pitanje, slobodno zamolite tužioca ili branioca  
6 da ga ponovi, ili im recite da niste razumeli šta vas pitaju,  
7 pa će vam oni to razjasniti. Takođe vas molimo da navedete na  
8 osnovu čega imate saznanja u vezi sa činjenicama i okolnostima  
9 o kojima ćete biti ispitivani.

10 Podsećam vas da ste još uvek u obavezi da govorite  
11 istinu, kao što ste rekli kada ste dali svečanu izjavu.

12 Takođe vas molimo da govorite direktno u mikrofoni i da  
13 sačekate pet sekundi pre nego što počnete da odgovarate, kao i  
14 da govorite polako, da bi prevodioci mogli da stignu da  
15 prevedu sve što kažete.

16 I takođe vas podsećam, ako vam je u bilo kom trenutku  
17 potrebno da napravimo pauzu, molimo vas da nam to stavite do  
18 znanja i mi ćemo vam izaći u susret.

19 Sada nastavljamo unakrsno ispitivanje koje izvodi  
20 kancelarija specijalizovanog tužioca, i molim vas da na njih  
21 obratite pažnju.

22 Izvolite, g. Halling, imate reč.

23 G. HALLING: [Prevod] Hvala, g. predsedavajući.

24 SVEDOK: WESLEY CLARK [Nastavak]

25 Unakrsno ispituje g. Halling: [Nastavak]

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 6

1 P. Dobar dan, generale.

2 O. Dobar dan.

3 G. HALLING: [Prevod] Molim sudskog službenika da na ekran  
4 postavi dokument sa oznakom --

5 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Samo trenutak  
6 1D214, strana SPOE00142681.

7 Samo trenutak, jer nisam mogao da čujem ništa, ali sad  
8 možete da nastavite.

9 G. HALLING: [Prevod] Da li me sad čujete?

10 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Da.

11 G. HALLING: [Prevod]

12 P. Juče ste govorili o tome kako je NATO morao da bude  
13 pripremljen za svaku eventualnost, jer se NATO pripremao za  
14 mogućnost srpskog protivnapada na Kosovo. Da li je to tačno?

15 O. Možete li da ponovite pitanje, molim vas.

16 P. Pitanje glasi: da li je NATO morao da planira mogućnost  
17 srpskog protivnapada?

18 O. Ne. NATO nije morao to da planira, niti sam ja dobio  
19 instrukcije da izradim takav plan, ali je do mene kao ukupnog  
20 -- sveukupnog komandanta bilo na tome -- bilo da upozorim  
21 svoje potčinjene da budu pripremljeni u slučaju neke  
22 nepredviđene eventualnosti, baš kao što se desilo na aerodromu  
23 u Prištini, na primer.

24 P. Imajući to u vidu, hteo bih da vam pokažem nešto iz  
25 knjige generala Jacksona koju su vam pokazali tokom pripremnog

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 7

1 razgovora.

2 O. Dobro.

3 P. To je na ovoj strani nešto niže. Koliko sam razumeo,  
4 pokazali su vam treći paragraf.

5 I to je ona razmena komentara sa generalom Jacksonom. Tu  
6 se citira da ste vi rekli sledeće:

7 "'Kada Srbi dođu, ja ću učiniti sve što je u mojoj moći  
8 da okončam borbe.' Wes mi je rekao na VTC-u iz monsa. Ovog  
9 puta je rekao 'idemo do kraja' pretpostavlja se sve do  
10 Beograda. Clark je puno pričao o tome da će se Srbi vratiti i  
11 rekao je da bi trebalo da poželimo 'dobrodošlicu' Srbima kada  
12 budu napali."

13 O tome je bilo puno reči na vašem pripremnom razgovoru.  
14 Da li je ovo razgovor koji ste imali sa generalom Jacksonom?

15 O. Iskreno rečeno, ne sećam se. Ako se sećam bilo čega  
16 sličnog tome, to nije bilo ovako formulisano. Jackson i ja smo  
17 imali drugačiju procenu situacije i stoga, mislim da je fer da  
18 objasnim sudu kakva je bila ta razlika.

19 To je bila razlika iz naše nacionalne perspektive.  
20 Jackson je Britanac i on je učestvovao u situaciji u irskoj i  
21 to je lično video, a ja sam bio umešan u situaciji u Bosni i  
22 video sam to iz prve ruke, video sam za šta su sve Srbi  
23 spremni i znao sam kakve bi mogle biti posledice. Od samog  
24 početka, mislim da je postojala razlika u našoj perspektivi u  
25 tom smislu, a mislim da se to izoštrilo tokom razgovora i

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 8

1 diskusije o događajima na prištinskom aerodromu.

2 Ja nisam pročitao Jacksonovu knjigu, ali ne bih hteo da  
3 kritikujem kolegu koji više nije sa nama, međutim, smatram da  
4 tu postoji izvesna mera kreativnog tumačenja onog što sam ja  
5 rekao i da to dolazi do izražaja ovde.

6 P. Kada su vam ovo pokazali, vi ste odgovorili na sledeći  
7 način na pripremnom razgovoru. To ću vam pročitati.

8 O. Ispravka. Meni nikada nisu pokazali ovaj paragraf koji je  
9 u dnu strane. Ja to nikada nisam video, tako da sam ja  
10 odgovarao na ono što stoji iznad toga

11 Ono što počinje rečima "svega nekoliko dana kasnije..."

12 I ja to ne bih okarakterisao kao opsesiju, već bih rekao  
13 da je bila moja odgovornost kao generala koji komanduje i koji  
14 je zadužen za celu tu stratešku operaciju da budem pripremljen  
15 za sve moguće nepredviđene okolnosti.

16 P. Vi ste u pripremnom razgovoru rekli nešto što je povezano  
17 sa ovim što ste upravo kazali, da je vaša odgovornost se  
18 sastojala u tome, da ukoliko bi Srbi pokušali da izvrše upad  
19 na Kosovo, da bi se suočili sa spremnim NATO snagama. Međutim,  
20 vama [kao što je prevedeno] je bilo jasno da Milošević još  
21 uvek ima neprijateljske namere, i verovali ste da on može  
22 pokušati da ojača svoje snage u Crnoj Gori?

23 O. Tačno. Tako sam rekao.

24 P. I samo da napomenem čime ste završili. Vi ste rekli, da  
25 postoji realna mogućnost tako nečega i da general Jackson je



## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 9

1 spreman da reši bilo koju situaciju koja bi mogla da nastane.

2 Nama je rečeno da ste to rekli u odgovor na treći  
3 paragraf na ovoj strani, da ste tako to prokomentarisali. Da  
4 li su vam citirali ovo, kada Srbi budu ušli, ja ću učiniti sve  
5 što mogu da okončam borbu. Da li je to ono što ste vi rekli?

6 O. Moguće je da sam rekao tako nešto, jer na početku sam  
7 jasno stavio do znanja u NATO komandi, da ćemo mi učiniti sve  
8 što možemo i što je u našoj moći, kako bismo bili uspešni u  
9 ovoj operaciji. Od samog početku, ja sam primenio lekcije koje  
10 sam naučio u Vijetnamu i koje sam imao na osnovu svog  
11 vojničkog iskustva, na osnovu planiranja iz haitija i  
12 operacija u Bosni, da kada uđete u takvu neku operaciju, onda  
13 treba da pokušate da postignete ishod koji je konačan.

14 P. Deo vašeg mandata za ovu operaciju bio je i u tome da  
15 sprečite ponovno izbijanje neprijateljstava. Je li to tačno?

16 O. Da. To je apsolutno tačno.

17 G. HALLING: [Prevod] Sada molim da vidimo dokument  
18 SPOE00405847 do 00405880 i za trenutak ćemo se zaustaviti na  
19 prvoj strani.

20 P. Generale, vi ste više puta svedočili pred komitetom  
21 Senata Sjedinjenih Američkih Država za oružane snage tokom  
22 1999. i 2000. godine. Da li je to tačno?

23 O. Sećam se da jesam svedočio.

24 P. Na ovoj strani ćete videti da je to transkript jednog od  
25 tih svedočenja od 1. jula 1999. godine. Ja ću vas pitati nešto

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 10

1 o konkretnom komentaru koji ste izneli.

2 G. HALLING: [Prevod] a to je na strani SPOE00405851.

3 P. Tu su vas pitali, negde otprilike u sredini strane,  
4 koliko dugo će međunarodne snage biti prisutne na Kosovu, a  
5 početak vašeg odgovora zabeležen je kako sledi.

6 "G. predsedavajući, mislim da nije moguće u ovom trenutku  
7 dati definitivni odgovor na to pitanje. Da pokušam da mu u  
8 kratkim crtama iznesem neke od stvari koje utiču na to, neke  
9 od faktora. Pre svega, još uvek nema mira na Kosovu. Mi smo u  
10 suštini u situaciji gde postoji samo prekid vatre."

11 Dakle, to je bio prekid vatre, a ne mirovni sporazum u  
12 okviru koga ste vi ušli na Kosovo?

13 O. Da. Ja sam to tako opisao. To je bio prekid vatre, plus  
14 povlačenje srpskih snaga u okviru mandata UN-a.

15 P. A, sredinom septembra 1999, još uvek nije bio potpuno  
16 prihvaćen neki mirovni sporazum?

17 O. To je u tehničkom smislu tačno. I mislim, da u stvari sve  
18 do 2008, kada je Kosovo proglasilo nezavisnost, to nije bilo  
19 ostvareno.

20 P. U svo -- u vašem svojstvu kao SACEUR-a, vi ste bili  
21 zabrinuti da postoji mogućnost kako su pretili srpski generali  
22 da bi oni mogli da se vrate na Kosovo, čak i posle septembra  
23 1999. Godine. Da li je to tačno?

24 O. Ja sam ostao zabrinut za moguću srpsku agresiju u celom  
25 regionu, ne samo na Kosovu, već i u Crnoj Gori i postojali su

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 11

1 razlozi za tako nešto.

2 P. Dakle, kada ste juče govorili o tome kako su srpski  
3 generali širili dezinformacije i nisu hteli da prihvate poraz.  
4 Još uvek je postojala realna zabrinutost sa vaše strane, da bi  
5 oni mogli ponovo da dođu. Je li to tako?

6 O. Da kažem to na sledeći način. Da ste me pitali, da li se  
7 oni vraćaju, ja bih rekao "ne". Da ste me pitali šta je moja  
8 odgovornost, to je bilo da se ja postaram da se oni ne vrate.  
9 Prema tome, moja odgovornost bila je i da se postaram da  
10 komandi bude jasna moguća opasnost i da ne mogu da budu  
11 zadovoljni samim sobom, ti komandanti koji su bili potčinjeni  
12 i radili za mene, uključujući i Mikea Jacksona.

13 P. Ja vam nisam postavio ni jedno od ta dva pitanja. Ja sam  
14 vas pitao, da li ste vi brinuli o tome da će se oni vratiti.

15 O. Pa, znam da mi niste postavili ta pitanja, ali ako me  
16 razumete, želim da znam, u kom pravcu idemo. Razumem šta  
17 pokušavate da pokažete. Ja pokušavam da objasnim zašto sam dao  
18 izjave koje sam dao, nezato što je to bilo ratno stanje, ili  
19 zato što se sukob nastavljao, već zbog nedostatka rešenja,  
20 zbog informacija koje sam i dalje primao o srpskim izjavama i  
21 drugim stvarima kao i zbog ratobornosti i ljutnje u srpskoj  
22 vojsci, zato što su otišli i zbog činjenice da je Milošević  
23 bio pametan, vešt karakter koji je mogao da operiše na puno  
24 načina.

25 Dakle, ako me pitate da 25, 26 godina kasnije donesem

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 12

1 odluku, da li je -- i da kažem da li je postojala šansa da će  
2 se Srbija ponovo vratiti, lako je reći naravno da nije bilo  
3 šanse da će se Srbija vratiti, ali kada je Jackson, Mike  
4 Jackson napisao ovu knjigu, nekih 10-15 godina posle, naravno  
5 da su svi znali da se oni neće vratiti, ali tada, ja ne bih  
6 potpuno bio ispunjavao svoje odgovornosti. Ja -- kada bih  
7 rekao "gospodo, gotovo je, opustimo se. Ovde je sada -- ovde  
8 je zavladao mir. I nastavimo sa našim poslovima." Dakle, to ne  
9 bi bio praved -- pravedan pristup s moje strane kao komandanta  
10 na terenu.

11 P. Razumem šta je trebalo da projektujete kao komandant na  
12 terenu.

13 Ali, moje pitanje je o vama lično, da li je vas lično  
14 brinulo to što su srp -- da srpski generali prete da će se  
15 vratiti?

16 O. Pa, možda ja -- je -- da sam zabrinut bio, ne bih ništa  
17 rekao, ali je to bila moja odgovornost, ali kada se završio  
18 sukob, završio se ruskim pokušajem da diskredituje i uništi  
19 NATO operaciju kroz tu fintu na prištinskom aerodromu. Dakle,  
20 nikad nismo saznali koja je istina u vezi toga. Mi znamo da je  
21 pukovnik ivanov, koji je bio jedan od rukovodećih ličnosti, je  
22 dobio medalju u kremlju zbog ove operacije i smatrao se  
23 velikim uspehom, ali zahvaljujući Mike Jacksonu na terenu,  
24 Rusi su u stvari bili zarobljeni na tom aerodromu.

25 Dakle, to je -- oni su imali jednu momentalnu, trenutnu

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 13

1 krizu u komandovanju, ali je ona bila jako bitna, jer onda  
2 kada su Rusi prešli Drinu, to je bilo rano u petak 11-tog.  
3 Nakon toga smo dobijali podatke od obaveštajnih izvora da ovo  
4 nije jednostavno odmetnički bataljon, već da je iza toga  
5 postojala neka zla namera, tj. da je -- se radilo o tome da se  
6 ruska avijacija sprema da dođe na Kosovo.

7 Dakle, to je bilo mnogo zloslutnije. Dakle, posle  
8 incidenta od 11. decembra. Koliko se sećam, sekretar Albright  
9 i sekretar odbrane Cohen su bili u Finskoj, pokušavali su da  
10 pregovaraju sa Rusima. Ja sam bio na telefonu nekoliko puta i  
11 objašnjavao ne, Rusi nisu legitimni akteri. Rusi su tu, jer  
12 imaju neke probleme. Dakle, nemojte da ometate operaciju NATA  
13 [sic] -- NATO-a, tako što ćete udovoljiti Moskvi, nakon što su  
14 oni pokušali da ometali organizacije.

15 Dakle, ne sećam se detalja tih razgovora, ali poenta je  
16 bila da je trajao jedan period koji je trajao 2, 3 nedelje.  
17 Dakle, bilo je nezadovoljstva dalje istočno i dakle tu je  
18 došlo do uspona primakova i putina unutar Rusije, Primakov se  
19 vratio iz progonstva. Dakle, --

20 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Dakle, vi  
21 odgovarate na pitanje koje nije na postavljeno.

22 SVEDOK: [Prevod] To je tačno, ali mislim da je važno da  
23 sud razume kontekst u kome sam ja kao strateški komandant,  
24 čovek na terenu.

25 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Samo trenutak,

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 14

1 generale. Tužilac vam postavlja pitanja, vi morate na njih da  
2 odgovarate, a onda će vas odbrana ponovo ispitivati.

3 SVEDOK: [Prevod] U redu.

4 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Dakle, imaćete  
5 priliku da se detaljnije bavite ovim pitanjima.

6 SVEDOK: [Prevod] Razumem. Hvala vam.

7 G. HALLING: [Prevod] Molim da pogledamo DHT10293 do  
8 DHT10336.

9 P. Mislim da je ovo dosledno sa onim što ste govorili na  
10 početku našeg prethodnog odgovora, ali želim samo da to  
11 potvrdimo.

12 P. Vidite da je ovo još jedan sastanak oružanog komiteta  
13 američkog Senata

14 G. HALLING: [Prevod] I molim da pogledamo dokument, tj.  
15 stranicu 10335 ovog dokumenta.

16 P. Ovo je diskusija o raspoređivanju Apache helikoptera, ali  
17 ovde želim da govorim o mestu gde ste rekli:

18 "Da, to je tačno, ali ja tada -- mi nismo znali koliko  
19 dugo će to da traje, ali kad pogledam unazad, naravno, još  
20 uvek sam zabrinut oko srpskih snaga, još uvek imamo malo  
21 nepokorene srpske generale, koji prete da se vrate na Kosovo."

22 To ste vi rekli u februaru 2000?

23 O. Da.

24 G. HALLING: [Prevod] Časni sude, molim da se u spis  
25 uvrste stranice koje su prikazane na saslušanju pred američkim

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 15

1 senatom. To je bilo 1. jula 1999. godine i molim da se uvrsti  
2 prva stranica. To je SPOE00405847 do 405851 i onda sa  
3 svedočenja koje je trenutno na ekranu, DHT10293 do 10335.

4 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Ima li prigovor?

5 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Časni sude, ako možemo samo da  
6 dobijemo vremena do pauze u 11:30h, želim samo da vidim da li  
7 je saslušanje pred američkim Senatom zakonski postupak i onda  
8 bi mogli da potvrdimo ovu izjavu po pravilu 153 do 155.

9 G. HALLING: [Prevod] Pa, mi smo to već uradili. Ovo nije  
10 izjava uzeta u kontekstu pravosuđa.

11 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Da li imate još  
12 pitanja o ovoj temi?

13 G. HALLING: [Prevod] Nemamo više pitanja o saslušanjima  
14 pred senatom, ali argument naš je da je to slično  
15 parlamentarnim saslušanjima koja su uvrštena tokom ovog  
16 suđenja, imamo primer P942. Dakle, nije potpuno ista vrsta  
17 saslušanja, ali nije to saslušanje urađeno u kontekstu  
18 nekakvog sudskog postupka ili istrage.

19 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] U redu. Mi ćemo vam  
20 dati mogućnost da to razmotrite, pre nego što o tome donesemo  
21 odluku. Dakle, imate vremena do posle pauze.

22 G. HALLING: [Prevod] Časni sude, molim da se onda  
23 dokumentima da broj za identifikaciju.

24 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Naravno.

25 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] Časni sude, SPOE00405847 do

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 16

1 5880, naročito stranice SPOE00405847 i 00405851, će dobiti  
2 identif -- identifikacioni broj, koji će biti P04505.

3 A onda stranice DHT10293 do DHT10336 i posebno stranice  
4 DHT10293 i 10335 će biti obeleženi identifikacionim brojevima  
5 P04516.

6 I samo da razjasnim koja je oznaka poverljivosti,  
7 tajnosti dokumenata za P04515. To je sada označeno kao  
8 poverljivo, a MFI 04516 je sada obeleženo kao javno.

9 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] U redu.

10 G. HALLING: [Prevod] Oba dokumenta mogu dobiti oznaku  
11 javno.

12 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] U redu.

13 Mi ćemo o tome odlučiti kad budemo doneli odluku o  
14 prihvatljivosti dokumenta.

15 G. HALLING: [Prevod] Razumem. Ovaj dokument nam više ne  
16 treba.

17 P. Nova tema, generale, vi ste rekli da ste gledali na  
18 nasilje u leto i jesen 1999, kao jedan vrlo lični sukob između  
19 komšija, komšija protiv komšije, za koji nije bio odgovor -- za  
20 koje nije bilo odgovorno rukovodstvo OVK. Vi ste to rekli u  
21 svojoj izjavi?

22 O. Da, tako je.

23 P. I juče su vam pokazali isečak iz vesti emisija PBS News  
24 hour, gde ste smatrali da su apeli OVK za multietničkim  
25 društvom iskreni. E, sad, da počnemo, da li ste vi tu govorili



## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 17

1 o nedostatku dokaza o etničkom čišćenju od strane OVK?

2 O. Da.

3 G. HALLING: [Prevod] Molim da sada pogledamo P1D387.

4 P. To je izjava iz novina koje se zovu *Shekulli* i mislim da  
5 vama to nije ranije pokazala Thačijeva odbrana, ali se tu  
6 nalazi jedan vaš citat o kome želim da vam postavim pitanje. I  
7 pitanje smo postavili drugim svedocima na ovom suđenju.

8 Dakle, 14. avgusta 1999. se kaže:

9 "Clark je rekao da su vođe OVK podržale njihov apel da  
10 Srbi ostanu u regionu i neću da uperim prst u OVK. Njihov vođa  
11 je raspoložen za saradnju sa nama na višim nivoima, rekao je  
12 američki general novinar u štabu KFOR-a. Neki međunarodni  
13 funkcioneri su rekli da je OVK inicijator napada na Srbe i da  
14 su iz Kosova proterali 170.000 Srba."

15 Generale, vi ste dali ovu izjavu. Dakle, ovde se takođe  
16 radi o nedostatku dokaza o etničkom čišćenju od strane OVK,  
17 zar ne?

18 O. Pa, ja nisam imao nikakve dokaze da iza toga stoji OVK.  
19 Dakle, nisam imao indikacije u tom smislu.

20 P. U redu. Kad kažete "ovo" u odgovoru, mislite na etničko  
21 čišćenje?

22 O. Ja govorim o izjavi, o tome da je 170.000 Srba navodno  
23 proterano sa Kosova.

24 P. Dakle, to što ste rekli o rukovodstvu OVK se odnosi na  
25 stih 170.000 Srba?

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 18

1 O. Tako je. I kako napuštaju Kosovo. E sad, želim da vas  
2 pitam, dakle, ne radi se o širokom talasu nasilja i paljevini  
3 kuća u leto 1999. Dakle, sada želim da se fokusiram samo na  
4 to, da je OVK 'targetirao' ljude i da ih je hapsio i  
5 pritvarao.

6 G. HALLING: [Prevod] Ovaj članak nam više ne treba.

7 P. Dakle, generale, vi ste govorili kako ste retko bili na  
8 sastancima zajedničke komisije za sprovođenje sporazuma, da li  
9 znate, da je problematika hapšenja i pritvora od strana OVK,  
10 ikada bila tema na tim sastancima?

11 O. Ne sećam se.

12 P. Da li znate da li je OVK došao u KFOR da prijavi bilo  
13 kakva krivična dela koja su počinili njegovi pripadnici i da  
14 se to istraži?

15 O. Toga se ne sećam.

16 P. Pa, dok nije uspostavljen policijski aparat UNMIK-a, KFOR  
17 je bio spreman da vodi istragu o takvim slučajevima, zar ne?

18 O. Da.

19 P. Želim sada da pogledamo vašu posetu Kosovu u avgustu  
20 1999. godine.

21 G. HALLING: [Prevod] Ovde neki dokumenti podležu pod  
22 pravilo 107 i ograničenja i zbog toga treba da pređemo na  
23 poluzatvorenu sednicu kao što smo to činili i juče za vreme  
24 glavnog ispitivanja.

25 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] U redu. Molim da

## Specijalizovana veća Kosova – Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Poluzatvorena sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 19

1 pređemo na poluzatvorenu sednicu.

2 [Poluzatvorena sednica]

3 [Tekst sa poluzatvorene sednice izbrisan]

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

## Specijalizovana veća Kosova – Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Poluzatvorena sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 20

1 [Tekst sa poluzatvorene sednice izbrisan]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

## Specijalizovana veća Kosova – Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Poluzatvorena sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 21

1 [Tekst sa poluzatvorene sednice izbrisan]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

## Specijalizovana veća Kosova – Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Poluzatvorena sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 22

1 [Tekst sa poluzatvorene sednice izbrisan]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

## Specijalizovana veća Kosova – Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Poluzatvorena sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 23

1 [Tekst sa poluzatvorene sednice izbrisan]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

## Specijalizovana veća Kosova – Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Poluzatvorena sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 24

1 [Tekst sa poluzatvorene sednice izbrisan]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25



## Specijalizovana veća Kosova – Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Poluzatvorena sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 25

1 [Tekst sa poluzatvorene sednice izbrisan]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

## Specijalizovana veća Kosova – Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Poluzatvorena sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 26

1 [Tekst sa poluzatvorene sednice izbrisan]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

## Specijalizovana veća Kosova – Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Poluzatvorena sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 27

1 [Tekst sa poluzatvorene sednice izbrisan]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

## Specijalizovana veća Kosova – Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Poluzatvorena sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 28

1 [Tekst sa poluzatvorene sednice izbrisan]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

## Specijalizovana veća Kosova – Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Poluzatvorena sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 29

1 [Tekst sa poluzatvorene sednice izbrisan]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Poluzatvorena sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 30

1 [Tekst sa poluzatvorene sednice izbrisan]

2

3

4

5

6

7

8

9

10 [Javna sednica]

11 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] Časni sude, sada smo na javnoj  
12 sednici.

13 G. HALLING: [Prevod] Hvala. Časni sude, vidim koliko je  
14 sati. Da li i dalje nameravate da imamo pauzu od deset minuta?  
15 Možemo sada poći na pauzu.

16 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] [nije uključio  
17 mikrofona]. Izvinjavam se, sada ćemo imati pauzu od deset  
18 minuta.

19 SVEDOK: [Prevod] U redu. Hvala.

20 [Svedok privremeno napušta sudnicu]

21 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Pretres se prekida  
22 na deset minuta.

23 --- Prekid u 9:59h

24 --- Nastavak sa radom u 10:10h

25 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Molim da

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 31

1 uvedete svedoka u sudnicu.

2 [Svedok nastavlja svedočenje]

3 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] U redu. Sada ćemo  
4 nastaviti sa radom.

5 G. Halling, izvolite, imate reč.

6 G. HALLING: [Prevod] Hvala, časni sude.

7 P. Generale, sada ću vas pitati nešto o čemu ste govorili na  
8 više mesta u svom svedočenju, a to je multietničko društvo na  
9 Kosovu. I želim da vas pitam posebno nešto u vezi sa jednim  
10 područjem što je s tim povezano. Gde se nalazi Preševska  
11 dolina?

12 O. Preševska dolina je preko granice, u stvari, u  
13 Jugoslaviji, odn. u Srbiji.

14 P. I to je osetljivo područje bilo u godinama posle rata.  
15 Može li se tako reći?

16 O. Tako je.

17 P. Možete li da nam objasnite zašto?

18 O. Pa, tamo postoji veliko ili da tako kažem značajno  
19 albansko stanovništvo u tom delu Srbije.

20 P. Kosovski Albanci nazivaju Preševo albanskim područjem,  
21 gde Albanci imaju pravo da žive, a izjave tog tipa, mogle bi  
22 da ugroze odnose između Srba i Albanaca na Kosovu. Da li je to  
23 tačno?

24 O. Tako je.

25 P. Slično tome, ako kosovski Albanci govore o tome kako

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 32

1 nasilje u Preševskoj dolini ne može da se toleriše, u to  
2 vreme, takve izjave bile su opasne, jer je to područje bilo  
3 deo Srbije. Može li se tako reći?

4 O. Molim vas da ponovite pitanje?

5 P. Slično tome, ako kosovski Albanci govore o tome da se ne  
6 može tolerisati u Preševskoj dolini, to je u to vreme bilo  
7 opasno bilo deo Srbije. Može li se tako reći?

8 O. Nisam siguran da li je to bilo opasno, jer mislim da su  
9 oni imali pravo da govore o uticaju srpskih akcija na Albance  
10 koji žive na susednom području.

11 P. U redu.

12 G. HALLING: [Prevod] Da pogledamo dokument SPOE40015904  
13 do SPOE040016230-ET REV-delimično-kombinovano.

14 Napomenuću da se isti ERN broj odnosi na dva različita  
15 dokumenta. Jedan je u stvari 54497, a drugi je verzija  
16 celokupnog prevoda na 94 strane i nama treba taj duži dokument  
17 od 94 strane i to konkretno strana SPOE40016149.

18 P. Generale, dok čekamo da se to pojavi na ekranu, da li vam  
19 je poznat čovek po imenu Klaus Reinhardt?

20 O. Da.

21 P. Ko je to?

22 O. On je bio naslednik Mikea Jacksona u KFOR-u.

23 P. Vi ste sa njim sarađivali i dok je bio u tom svojstvu,  
24 odn. pre nego što je -- odn. pošto je postao komandant KFOR-a?

25 O. Tako je.



## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 33

1 P. On je vodio dnevnik, koji smo dali da se prevede i  
2 pokazaću vam unos od 10. marta 2000. godine gde se vi  
3 pominjete. To ću vam pokazati i postaviću vam neko pitanje,  
4 ali sačekaću da se to pojavi na ekranu.

5 G. HALLING: [Prevod] Konkretna strana za sukob službenika  
6 je SPOE40016149. Ovo što sad vidimo je malo pre onog unosa  
7 koji nam treba, 6149. Savršeno, hvala.

8 P. Ovo je taj unos. Generale, pre nego što počnem da vam  
9 čitam, da li vam je suviše sitno ovo što je sada na desnoj  
10 strani ekrana?

11 O. Ne. Mogu to da pročitam.

12 P. General Reinhardt tu govori o jednoj koferenciji za  
13 štampu na kojoj je bio sa Hashimom Thačijem i gde se govorilo  
14 o preševskoj dolini. On kaže sledeće -- on kaže sledeće:

15 "Moja poruka je kratka. Ja sam duboko zabrinut u vezi sa  
16 nedavnim događajima u preševskoj dolini. Situacija na granici  
17 između Kosova i preševske doline, mogla bi brzo da eskalira u  
18 sukob, koji bi uticao na ceo region. To nije u interesu  
19 lokalnog stanovništva, KFOR-a ili međunarodne zajednice. Mi  
20 zbog toga najsnažnije osuđujemo svako korišćenje sile na tom  
21 području."

22 A onda, ako pogledamo sledeću stranu, videćemo šta je  
23 Hashim Thači rekao na istoj toj konferenciji za štampu:

24 "Thači ima sasvim drugačiji stav. On optužuje srpsku  
25 stranu za ponovljeni genocid i proterivanje. On predstavlja

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 34

1 mračnu sliku situacije u vezi sa izbeglicama koje je nedavno  
2 video, tvrdeći da oni peške moraju da beže preko planina sa  
3 svojom imovinom. Mislim da je on u drugom filmu. On govori o  
4 patnji progonjenog albanskog naroda, koji sada više nije  
5 voljan da bilo šta podnosi. Ni reči o tome da se distancira od  
6 UCPMB, a ni jedna reč kojom bi dao neko ohrabrenje, baš  
7 suprotno. Izvrnute izjave, propaganda. Besna sam kao ris, ali  
8 ne mogu da intervenišem pred uključenim kamerama. Čim izađemo  
9 iz prostorije, predočavamo to Thačiju. On glumi da je sasvim  
10 iznenađen, gotovo da ostajem bez reči, ali mu kažem da me je  
11 namerno i zlonamerno izdao. On tvrdi da je govorio kao  
12 političar kosovski Albanac. Ja mu kažem da nikada neću ići sa  
13 njim na još neku konferenciju za štampu ili sličan događaj i  
14 da ću ograničiti saradnju sa njim, na najnužniji minimum. Čini  
15 se da Thači ne mari za to. On je izneo svoje nacionalne  
16 argumente i očekuje da će stoga dobiti podršku albanskog  
17 stanovništva.

18 Zatim zovem SACEUR-a da mu kažem, da su od mene napravili  
19 budalu, da je Thači to uradio i da se nikada neću ponovo  
20 pojaviti pred mikrofonima sa njim i da se njemu ne može  
21 verovati. General Clark je takođe ljut, jer mu je Thači obećao  
22 nešto sasvim drugačije."

23 Generale, da li se sećate ovog dokume -- događaja kako je  
24 general Reinhardt to opisao?

25 O. Da. Sećam ga se manje-više.

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 35

1 P. Da li je opis generala Reinhardta tačan, po vašem  
2 najboljem sećanju?

3 O. Pa, ja nisam bio tamo, tako da ne znam baš sve  
4 pojedinosti, ali znam da je došlo do jedne tranzicije, u kojoj  
5 se OVK od vojne organizacije koja je pružala otpor represiji,  
6 pretvorila u skup pojedinaca koji su za sebe pokušavali da  
7 obezbede političku budućnost u novoj državi Kosovu.

8 Mi smo imali sreće, ako bih mogao da proširim svoj  
9 odgovor, u tom smislu što je Ibrahim Rugova čekao i postojao  
10 je određeni politički pokret na Kosovu. Kada smo mi tamo  
11 došli. I taj politički pokret se ponovo konsolidovao, oličen u  
12 liberalno-demokratskoj stranci Kosova Ibrahimu Rugovi, barem  
13 koliko se sećam. Tako da je Thači zauzeo drugačiji stav i  
14 drugačiji kurs.

15 Ali, takođe se sećam da sam pročitao da je zaista  
16 postojalo i nasilje kome su bili izloženi Albanci u Preševskoj  
17 dolini.

18 G. HALLING: [Prevod] Časni sude, mi nudimo na usvajanje  
19 ovaj odlomak iz dnevnika generala Reinhardta i predlažemo da  
20 se on doda dokaznom predmetu P4497. Dakle, te dve strane,  
21 SPOE40016149 do SPOE40016150.

22 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Mi iznosimo prigovor u vezi sa  
23 relevantnošću i sadržaja ovog dokumenta, kao i trenutka u kome  
24 se on nudi na usvajanje.

25 G. HALLING: [Prevod] Kada je reč o dokumentu W04868, o

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 36

1 Preševskoj dolini se iscrpno raspravljalo tokom njegovog  
2 svedočenja. Konkretno govor koji je Hashim Thaçi dao posle  
3 vremena obuhvaćenom optužnicom, u kome je rekao slične stvari  
4 koje su navele generala Reinhardta da zabeleži ovo što je  
5 napisao u svom dnevniku. Dakle, iskaz generala Clarka u vezi  
6 sa ovim je relevantan po sadržaju, a za taj govor je tada  
7 utvrđeno da je on relevantan kada je reč o vremenskom okviru  
8 događaja, iako je on održan posle perioda na koji se odnosi  
9 optužnica.

10 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Te dve stvari se  
11 usvajaju.

12 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] Biće im -- biće dodate već  
13 postojećem dokaznom predmetu P04497.

14 G. HALLING: [Prevod] Hvala. Taj dokument sada možemo da  
15 uklonimo sa ekrana.

16 P. Generale, preći ćemo na sastanke koje ste imali sa OVK,  
17 ali pre toga bih želeo da vas nešto uopštenije pitam o tome,  
18 koje ste informacije dobijali od njih.

19 Od početka 1998. godine, pa sve do kraja vazdušne  
20 kampanje, koliko ste puta bili na Kosovu?

21 O. Pa, morao bih da proverim svoju evidenciju.

22 P. U knjizi 'Voditi savremeni rat', ne pominje se baš mnogo  
23 vaših poseta. Da li ste u to vreme uopšte odlazili na Kosovo.  
24 Sećate li se?

25 O. Pa, ja nisam bio tamo pre početka vazdušne kampanje. To

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 37

1 je bio deo Srbije i ja nisam baš očekivao da bi mi tamo  
2 poželeli dobrodošlicu, odn. da bih tamo uopšte bio dobrodošao.  
3 Ja sam razgovarao sa srpskim generalima, kao što sam naveo,  
4 negde krajem oktobra 1998. godine. 1999. godine smo vodili  
5 vazdušnu kampanju, tako da sigurno nisam imao nameru da idem  
6 tamo u periodu između masakra u Račku i završetka vazdušne  
7 kampanje, a ne sećam se koliko sam puta otišao tamo posle  
8 kraja vazdušne kampanje.

9 P. U redu. Time ste odgovorili na moje pitanje. Da li je  
10 istina da su OVK tokom svojih ranih akcija, bili osuđeni kao  
11 teroristi u međunarodnoj zajednici?

12 O. Mislim da je to bilo sporno pitanje. Sećam se da je jedan  
13 ambasador nazvao Jashari porodicu teroristima, ali takođe se  
14 sećam da su ga drugi političari u Sjedinjenim Državama ukorili  
15 zbog toga, i da je on ispravio svoju izjavu.

16 G. HALLING: [Prevod] Sada molim dokument SPOE00406262 do  
17 00406262.

18 P. Generale, ovo je intervju sa vama za koji se kaže da je  
19 dat 9. marta 1998. godine, što je odmah posle incidenta sa  
20 Jasharijem. I vi ste tu rekli sledeće:

21 "'Vidimo da je izvršeno nasilje protiv ljudi koji su  
22 izneli svoja opredeljenja na nes -- nenasilni način. Mi takođe  
23 osuđujemo terorističke metode koji se koriste da bi se  
24 postigli određeni ciljevi.'...?

25 Dakle, i vi ste jedan od tih ljudi koji su osuđivali

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 38

1 dejstva na Kosovu i nazvali ih terorizmom u to vreme.

2 O. Pa, ja sam osudio terorističke metode.

3 P. A, NATO nije bio u mogućnosti da se direktno angažuje sa  
4 OVK, sve do vazdušne kampanje, zbog toga što su oni bili  
5 označeni kao teroristi.

6 O. Nisam siguran da je to baš tačno.

7 P. Pokazaću vam za trenutak još nešto u vezi s time, ali  
8 prethodno nudim na usvajanje ovaj dokument.

9 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Ima li prigovora?

10 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Nema.

11 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Onda se ovaj  
12 dokument usvaja u spis.

13 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] Njemu će biti dodeljen broj  
14 kao dokaznom predmetu P04517 i trenutno ima oznaku tajnosti  
15 poverljivo.

16 G. HALLING: [Prevod] Ta oznaka može da bude javno, časni  
17 sude. Časni sude, da li želite da podelimo sada i oznaku  
18 tajnosti za dokument 54517, ili radije da to učinimo kasnije.

19 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Molim da to obavimo  
20 sada.

21 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] Dobro. Časni sude, u tom  
22 slučaju, P04517 će sada postati javni dokument, odn. stepen  
23 tajnosti mu je izmenjen u javno. Hvala.

24 [Konsultacije panela i sudskog službenika]

25 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Izvolite,

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 39

1 nastavite.

2 G. HALLING: [Prevod] Hvala, časni sude.

3 P. Svedoče, u vezi sa poslednjim odgovorom koji ste dali.

4 Pomenuli ste juče Klausa Naumanna na strani 23 privremenog  
5 transkripta, a on je --

6 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] [nije uključio  
7 mikrofoni].

8 [Konsultacije panela i sudskog službenika]

9 G. HALLING: [Prevod] Hvala, časni sude.

10 Sada molim dokument SPOE00406441 do 00406504.

11 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Ima nas nekoliko  
12 kojima sada ne radi.

13 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Sada ponovo radi.

14 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Moj ne radi. Ne.  
15 Još uvek ne radi.

16 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Još uvek ne radi.

17 [Konsultacije sudskog panela]

18 G. HALLING: [Prevod]

19 P. Izvinjavam se, generale. Klaus Naumannova izjava nije  
20 trebalo da bude povod za dramatičnu pauzu, ali zamoliću da se  
21 to pojavi na ekranu.

22 G. HALLING: [Prevod] A ja ću ponovo navesti ERN broj.  
23 SPOE00406441 do 00406504.

24 P. Generale, ovo je svedočenje Klausa Naumanna na suđenju  
25 Milutinoviću i drugima pred MKSJ-om. I ovde ima jedan pasus o

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 40

1 kome želim da vam postavljam pitanja.

2 G. HALLING: [Prevod] To je na stranici SPOE00406463.

3 P. Generale, pre nego što vam pročitam taj citat, možete li  
4 nam reći, šta je Klaus Naumann, koje su bile njegove dužnosti  
5 unutar NATO-a do početka 1999?

6 O. On je bio predsedavajući vojnog komiteta NATO-a.

7 G. HALLING: [Prevod] Molim da pogledamo dno stranice.  
8 Mislim da nam je u stvari potrebna prethodna stranica i molim  
9 da pogledamo donji deo stranice.

10 P. Sudija Bonomy, vidite na samom dnu stranici -- će [kao  
11 što je prevedeno] govori o stepenu terorističke pretnje --

12 G. HALLING: [Prevod] Sad molim da pređemo na sledeću  
13 stranicu.

14 P. Sudija Bonomy na kraju postavlja sledeće pitanje:

15 "Da li je postojao plan NATO-a o tome, kako bi se moglo  
16 postupati sa OVK u okruženju koje ste vi pokušavali da  
17 stvorite, a to je bilo okruženje medijacije, posredovanja?

18 I onda vi kažete -- "časni --"

19 On kaže:

20 "Časni sude, to je bila Ahilova peta, ako to mogu tako da  
21 kažem i ja otvoreno govorim i nadam se sasvim iskreno, mi smo  
22 napravili grešku. Političko rukovodstvo NATO-a u proleće 1998,  
23 kada smo opisali OVK kao grupu terorista. Mislim da u NATO  
24 dokumentima to na sastancima ministara inostranih poslova i  
25 nakon što smo rekli da je OVK grupa terorista, mi smo nehotice



## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 41

1 paralizovali sopstvene instrumente, da bi se s njima bavili,  
2 pošto nema u NATO-u nikakve nade da se direktno govori [kao  
3 što je prevedeno] sa teroristima. Dakle, da bi se postigla  
4 odluka, potreban je konsenzus, u to vreme 16 zemalja. Dakle,  
5 pošto su neke od tih zemalja imale terorističke probleme, oni  
6 su jednostavno odbijale da se ikad razgovara sa teroristima i  
7 to je bila naša Akilova [sic] -- Ahilova peta. Jednostavno  
8 nismo imali instrumente da rešimo pitanja -- pitanje OVK."

9         Dakle, OVK, on je bio u kontaktima sa OVK, zar ne?

10        O.     Da.

11        P.     A, Mike Durkee, je bio jedan od vaših savetnika za vreme  
12 rata?

13        O.     Tako je.

14        P.     On je prošle nedelje pred ovim sudom rekao da ste imali  
15 sastanak u martu 1999, sa delegacijom OVK i o tome vi govorite  
16 u pasusu 22 vaše izjave.

17         G. HALLING: [Prevod] Radi zapisnika, to je stranica 28078

18        P.     I rekao je da je postojao protokol o tome kako se  
19 inostranim posetiocima pokazuje štab NATO-a i da je to -- ima  
20 nekakav ceremonijalni ton, pre nego što se pređe na sastanak  
21 sa vama. Dakle, to bi obično bio postupak pre posete vama?

22        O.     Da, tako je.

23        P.     I Durkee je rekao, da ste se sreli sa OVK u martu 1999.  
24 na aerodromu izvan štaba NATO i rekao je da je to urađeno,  
25 zato što ste hteli da se upoznate, a niste nužno hteli da im

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 42

1 date legitimitet. To je tačno, zar ne?

2 O. Pa, to nije bio glavni motiv za sastanak na pisti. To je  
3 bio jedini način da sam ja mogao da organizujem susret,  
4 imajući u vidu moj dnevni raspored i gde je Tači bio, jer ja  
5 sam tog dana imao let. Dakle, Mike Durkee je možda to video  
6 kao mudri potez sa diplomatskog gledišta, da bi me zaštitio od  
7 ljute -- parlamentaraca iz NATO-a i drugih ljudi. Međutim, to  
8 nije bio moj problem. Ja sam jedino hteo da se s njima upoznam  
9 i to je jedino bilo moguće na toj pisti.

10 P. U redu. U glavnom ispitivanju su vas pitali o pismu  
11 Barbare Larkin, dakle to što su oni bili označeni kao  
12 teroristi, je sprečavalo međunarodnu zajednicu da OVK daje  
13 oružje, zar ne?

14 O. Pa, nisam siguran šta se desilo tačno. Kako su došli do  
15 oružja.

16 P. Pa, zar nije tačno, da bi naoružavanje OVK bilo u  
17 suprotnosti sa odredbama sporazuma iz Rambujea, koje ste vi  
18 pokušali da ubedite OVK da potpiše.

19 O. OVK jeste potpisao sporazum u Rambujeu i mislim da je  
20 tamo došlo do nekakve vrste regrutacije i da je u nekom  
21 trenutku obezbeđeno oružje, nakon sporazuma u Rambujeu, nakon  
22 što su oni to potpisali, a Srbi su odbili to da potpišu i onda  
23 smo prešli u sukob. Ja nikada nisam znao sve pojedinosti, ali  
24 moj utisak je da su oni od neke dobili podršku.

25 P. Želim sada da pređemo na razgovor iz avgusta 1999.

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 43

1 G. HALLING: [Prevod] To je SPOE00397623 do 00327624. To  
2 je prva stranica.

3 P. I to je nešto o čemu izveštavaju novine iz Klivlenda. To  
4 je intervju od 15. avgusta koje ste vi dali i želim samo da  
5 pokažem vama, jer vi tu govorite o tome, koji je bio stepen  
6 direktne komunikacije koju ste imali sa OVK. Dakle, ovde ste -  
7 - pi [sic] -- stoji:

8 "Clark je rekao da funkcioneri OVK nisu se direktno  
9 savetovali sa savezničkim komandatima za vreme rata, koji je  
10 počeo 24. marta, kada je NATO bombardovao Jugoslaviju, kako bi  
11 prisilio jugoslovenskog predsednika Slobodana Miloševića da  
12 okonča kampanju etničkog čišćenja kosovskog-albanskog  
13 stanovništva.

14 'Mi nismo imali direktnu komunikaciju koliko je meni  
15 poznato.'"

16 Dakle, to je tačno, zar ne?

17 P. U stvari, važno je držati OVK na distanci za vreme  
18 vazdušne kampanje. Vi u stvari niste ni hteli da imate s njima  
19 direktne kontakte.

20 O. To nije tačno. Ja sam razgovarao sa Thačijem i tražio sam  
21 njegovu pomoć. Vi ste u jednom kritičnom momentu istorijskom,  
22 kada se radi o vrednostima, etici, demokratiji i ja ne mogu da  
23 prihvatim da mi se kaže -- časni sude, jednostavno me  
24 zaustavite kada izvađem izvan okvira pitanja, ali ljudi se  
25 bore protiv represije i u određenom trenutku prestaju da budu

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 44

1 teroristi i postaju borci za slobodu i u određenom trenutku,  
2 svetsko mišljenje i konsenzus glasi da, ljudi imaju pravo da  
3 se oslobode opresije [kao što je prevedeno] Dakle, to je u  
4 američkoj Deklaraciji o nezavisnosti. To je uobičajena praksa.

5 Negde duž ovog spektra, od trenutka kada je 1974. Trebalo  
6 da bude odvojena administrativna celina, Milošević je to  
7 ukinuo i počeo je teška represija. U određenom trenutku, nešto  
8 što bi se moglo opisati kao terorizam, se pretvorilo u  
9 kolektivnu odbranu jednog naroda.

10 P. Ja to razumem. Postaviću pitanje malo drugačije. I  
11 pokazaću vam stranicu vaše knjige.

12 G. HALLING: [Prevod] Ako možemo da pogledamo 'Vođenje  
13 savremenog rata,' stranica DHT113 do 11632, a to je stranica  
14 11483. I onda mogu da vam pokažem na osnovu čega sam vam  
15 postavio pitanje.

16 O. Ako mogu da se vratim na prethodnu stranicu.

17 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Generale, molim vas  
18 da sačekate da vam tužilac postavi pitanje.

19 G. HALLING: [Prevod] To je DHT111483 i to je ovaj pasus.

20 P. "Ja sam upozorio da će doći do drugih teških odluka.  
21 Kapaciteti OVK će se morati potpuno iskoristiti. Mi smo jako  
22 izbegavali s njime -- s njima direktne kontakte u Albaniji,  
23 dakle političke -- na [kao što je prevedeno] ograničenja, kod  
24 'targetiranja' se mora popustiti, pristup Srbiji kroz Crnu  
25 Goru i do Dunava se mora blokirati i druge snage možda će

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 45

1 morati da se rasporede po periferiji Jugoslavije [kao što je  
2 prevedeno]."

3 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Oko periferije Jugoslavije.

4 G. HALLING: [Prevod] Da. Jugoslavija.

5 P. Međutim, svrha tog pasusa je to da ste rekli da ste  
6 držali distancu sa OVK, kada ste bili u Albaniji, zar ne?

7 O. Pa, to je bila politička smernica iz Brisela.

8 Ako mogu samo da se vratim na prethodni odeljak i možda  
9 prevazilazimo okvir pitanja, ali sam hteo da dobijem vojne  
10 savete, ili pomoć pri vojnim ciljevima od OVK, jer bi to  
11 olakšalo vazдушnu kapmanju, i to sam tražio od g. Tačija,  
12 činjenica je da on to nije -- tome nije udovoljio. Dakle, on  
13 nije bio taj koji je imao komandu i nije bilo efikasnog  
14 komandovanja i rukovođenja u tom trenutku koje sam ja mogao da  
15 vidim.

16 G. HALLING: [Prevod] Ako možemo da pogledamo 12892803-TR-  
17 AT-ET, stranicu 2, a imamo i albanski transkript. Ovde imamo i  
18 video snimak, ali nema potrebe da ga sada prikažemo na ekranu.

19 P. Generale, vi ste dali intervju za kosovsku televiziju u  
20 avgustu 2020. i želim da vam postavim pitanje o jednom kratkom  
21 pasusu, koji ima veze sa ovim istim pitanjima, sa ovom temom.  
22 To je na stranici 2 transkripta. I ovaj red iznad 4.41 kaže  
23 se:

24 "Međutim, NATO nije imao direktne odnose sa OVK.

25 Jednostavno nismo mogli da dobijemo izveštaje od njih i nismo

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 46

1 mogli da znamo šta se dešava."

2 To je tačno, zar ne?

3 G. HALLING: [Prevod] Časni sude, mi ćemo kasnije tražiti  
4 da se ovaj dokument uvrsti u spis, ali želimo da se *Cleveland*  
5 *Plane Dealer* članak iz tih novina uvrsti --

6 I želimo da dodamo stranicu DHT111483 dokumentu 'Vođenje  
7 savremenog rata'. I želim samo da kažem, mi nismo uvrstili  
8 drugi materijal za tu knjigu, kad smo juče tražili da se  
9 uvrsti.

10 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Ovde se radi o  
11 nekoliko različitih stvari. Dajte da vidimo jedan po jedan.  
12 Prvo novine *Plane Dealer*. Da li ima prigovora?

13 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Nema.

14 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] SPOE00397623 do  
15 00390624 se usvaja.

16 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] To će biti dokazni predmet  
17 P041 -- [prevodilac nije čuo ceo broj].

18 G. HALLING: [Prevod] To može biti javni dokument. E sad,  
19 drugi dokument. To je DHT111483, a to je stranica koju smo  
20 koristili iz knjige 'Vođenje savremenog rata' i da bi sve bilo  
21 u transkriptu, želimo da uvrstimo taho [sic] -- takođe  
22 DHT11103 do 11108, a to je u stvari korice te knjige.

23 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Da li ima  
24 prigovora?

25 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Možete li samo objasniti šta spada u

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 47

1 te korice, pet stranica čega?

2 G. HALLING: [Prevod] Pa, to je iz skeniranog dokumenta od  
3 strane Thačijeve odbrane. Dakle, to je -- to su korice,  
4 naslov, podaci o autorskim pravima, pokušavamo samo da  
5 uvrstimo informacije koje imaju veze sa knjigom.

6 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Nemamo prigovor.

7 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] DHT111483 se  
8 prihvata u spis.

9 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] To će biti P04514. Tj. tom  
10 dokumentu se dodaje i ova stranica. I ako sam pravilno  
11 shvatio, DHT11103 do 11108 se takođe dodaju dokumentu P04514.

12 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] To je tačno.

13 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] [Sudski poslužitelj] [kao što  
14 je prevedeno] Hvala vam.

15 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Časni sude, radi zapisnika, drugi  
16 odlomci iz ove knjige su deo podneska sa uvrštavanje  
17 dokumenata bez posredstva svedoka, tako da želimo da se možda  
18 i ove stranice dodaju tom dokumentu, da sve bude na jednom  
19 mestu.

20 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Pa, u redu je imati  
21 samo jedan dokazni predmet. Mi ćemo to zabeležiti.

22 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Zahvaljujem.

23 G. HALLING: [Prevod] Da. I mi smo već rekli da nemamo  
24 nikak -- ništa protiv da s te stranice uvrsti odbrana Thačija  
25 u svom podnesku za ulaganje dokumenta preko po -- bez

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 48

1 posredstva svedoka.

2 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] U redu.

3 G. HALLING: [Prevod] Dakle, ovaj nam dokument ne treba.

4 P. Generale, govorimo o direktnim kontantima sa OVK i vi ste  
5 u pasusu 25 svoje izjave rekli, kako nikada niste mogli da  
6 dobijete informacije od DVK [sic] -- [kao što je prevedeno]  
7 direktno ili indirektno i niste mogli da ih koristite kao  
8 isturene posmatrače?

9 O. Tako je.

10 P. I vi to povezujete sa nedostatkom dovoljne organizacije u  
11 OVK, kako bi mogli uopšte da vam pruže te informacije?

12 O. To je tačno.

13 P. I čak ste rekli, u odgovoru odbrani Krasniqiija, a to je  
14 stranica 76 transkripta sledeće:

15 "...OVK bi možda znao da postoje konkretni surovi napadi  
16 na stanovništvo, ali nije bio utisak da se radilo o  
17 koordiniranom odgovoru i da bi se o tome mogao izvestiti  
18 NATO."

19 Da li još uvek to kažete?

20 O. Da.

21 P. Pre nego što nastavim, kad govorite o isturenim  
22 posmatračima, to je pomoć pri 'targetiranju', zar ne?

23 O. Tako je.

24 P. Da li se slažete da informacije o ciljevima jesu nešto  
25 što je vremenski osetljivo i da je -- da se tu situacija



## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 49

1 neprekidno menja?

2 O. Nekad da, nekad ne.

3 P. Ali, uglavnom, radilo se o vremenskim rokovima i to je  
4 bilo relevantno za te informacije.

5 O. Da. Vreme je uvek bitno kad se ocenjuju informacije, ali  
6 ne znači da se radi o pokretnim metama. Moralo je -- govorili  
7 smo o fiksnim metama, dakle, skro -- skrovišta itd.

8 P. Ali, vi ste juče rekli da čak i fiksna meta, ako je tu  
9 grupa albanskih civila koja je tu smeštena, to bi onda  
10 promenilo računicu u tom smislu i to se menjalo u stvarnom  
11 vremenu.

12 O. Pa, hoću -- ne želim da je to tačno. Ja sam rekao da mi  
13 nismo imali dobre informacije o tome šta se dešava na terenu.  
14 To sam rekao i juče i naveo sam to kao primer, taj primer  
15 prijateljske vatre i taj incident, kada smo mi greškom napali  
16 mesto gde su držali ljude, međutim, to ne znači da bismo mi te  
17 informacije -- da smo ih tražili, mogli ih dobiti od OVK.

18 Dakle, da su informacije bile na raspolaganju, to bi onda  
19 išlo uz lanac komandovanja do Generalnog sekretara Solane i mi  
20 bi onda sve pravno uradili kako treba, da bi mogli da  
21 uključimo te informacije, ali to jednostavno nije bilo do --  
22 dostupno.

23 P. I sada se vraćamo na vašu knjigu. Molim da pogledamo  
24 11103 do 111632.

25 P. Generale, dok čekamo, da li ste vi znali za operaciju OVK

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 50

1 na Paštriku 1999. Vi o tome govorite u svojoj knjizi?

2 O. Da.

3 P. I onda hoću da vam pokaž -- da vam postavim pitanje iz je  
4 -- iz vaše knjige. Ta operacija je bila od određenog značaja  
5 za NATO, je li tako?

6 O. Ja se sećam da smo dobili neke osnovne informacije o tome  
7 da OVK ulaže napor da iz Albanije dođe na Kosovo. To je bilo  
8 pored onih grupa koje je OVK imala na pojedinim mestima na  
9 Kosovu.

10 Da. Znao sam da s -- da OVK nastoji da svoje snage  
11 prebaci na Kosovo i to bi mi bilo od koristi, jer ukoliko su  
12 Srbi se grupisali kako bi napali tu OVK -- te snage OVK, onda  
13 bismo imali cilj, metu. A glavni izazov koji smo imali u  
14 vazdušnoj kompaniji bio je da se pogode vojne mete, a ne samo  
15 prazne zgrade, ali pogoditi snage -- i pogoditi oružane snage  
16 na terenu, kako bi onda Milošević bio nateran da prestane sa  
17 etničkim činjenjem [sic] -- čišćenjem.

18 P. NATO je želeo da pomogne OVK, da zadrži tu planinu iz  
19 upravo razloga koji ste naveli, a to je da se privuku srpske  
20 snage, kako biste mogli njih da gađate?

21 O. Tako je. Ne znam da li smo mogli da ih zadržimo ili ne.  
22 Ne sećam se kako je to bilo formulisano, ali snage OVK su  
23 pokušavale da izvrše ofanzivu protiv srpskih snaga, a Srbi su  
24 pokušavali da se grupišu, kako bi odgovorili na napad OVK.

25 Pogledajmo stranu DHT111472. Pogledajmo malo dalje, pri

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 51

1 dnu. Vi ste rekli osnovne informacije, 'rudimentarne' i u  
2 knjizi kaže -- kažete:

3 "Do jutra, 26. maja, imali smo značajan broj informacija  
4 o planovima OVK da napadnu Kosovo."

5 Kako ste dobili te informacije?

6 O. Imali smo ljude na terenu koji su to preneli preko  
7 nekoga. Ja nikada nisam saznao s kim su oni to govorili  
8 konkretno.

9 P. Pogledajmo sledeću stranu. Tu stoji:

10 "Ja sam pozivao na blisku razmenu informacija između *Task*  
11 *Force Hawk* i zajedničkog centra vazdušnih operacija u Vićenci.  
12 *Hawk* je bio u direktnom kontaktu sa albanskom vojskom, koja je  
13 pratila OVK i mnogi ciljevi su prosleđeni -- mnogi -- mnoge  
14 mete su prosleđene centru za vazdušne operacije. Pored toga,  
15 *Hawk* je sam dolazio do informacije o metama, tako što se  
16 koristio radarima."

17 Zvuči kao da ste dobijali informacije o OVK indirektno od  
18 albanske vojske?

19 O. Pretpostavljam da da.

20 P. Kada kažete u izjavi da niste imali direktne informacije o  
21 OVK, to nije baš tako -- to nije baš tačno, je li tako?

22 O. Pa, trebalo je da se pojasni. Da.

23 G. HALLING: [Prevod] Pogledajmo sada jedan drugi dokaz.

24 To su -- molim da se ove dve strane iz 'Vođenje savrem --  
25 modernog rata' dodaju, DHT11472 do DHT111473. Molim da se to

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 52

1     doda dokazu P04514.

2             PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Ima li prigovora?

3             G. MIŠETIĆ: [Prevod] Nema.

4             PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] 111472, 111473 se  
5     dodaju.

6             SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] To će biti P04514.

7             G. HALLING: [Prevod] Molim da se sada prikaže 077978 do  
8     077982-ET revidirano 1, strana 077981.

9     P.     Generale, vidite da je ovo od 1. aprila 1999. Reč je o  
10    naređenju ministarstva -- ministra odbrane privremene vlade  
11    Kosova.

12            I pri dnu vidimo da je to potpisao Azem Syla. Za njega  
13    ste juče rekli da ga ne poznajete. Pogledajte šta piše u tački  
14    5:

15            "Imenujem Agrona Haradinaja, za načelnika za organizaciju  
16    i komunikaciju i koordini -- koordinis -- koordin -- i za  
17    koordinatora između OVK, NATO-a i albanskih oružanih snaga."

18            Dakle, OVK je imenovala nekoga, da bude koordinator  
19    između NATO i albanske vojske. Da li ste znali za to? Odn.  
20    koordinatora za -- imenovala nekog sa koordinatora sa NATO-om  
21    i albanskom vojskom. Da li ste znali za to?

22    O.     Nisam.

23            G. HALLING: [Prevod] Pogledajmo P642. Konkretno stranu  
24    SPOE00231512.

25    P.     Generale, ovo je dokument koji smo zaplenili u domu

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 53

1 Jakupa Krasniqiija. SPOE00231511. Pri dnu vidite da imamo jedan  
2 odlomak posvećen saradnji sa NATO-om.

3 "Saradnja sa NATO-om bila je svakodnevna, kao što se  
4 možete [sic] -- može videti iz operativnih komunikacija koje  
5 imamo u dosijeu operacija 'Shigjeta'..."

6 I onda vidite da isti g. Govori o -- da je isti gospodin  
7 iznad bio u sklopu OVK.

8 Da li ste znali da je OVK koordinisala svoje aktivnosti  
9 sa NATO-om svakodnevno?

10 O. Mi smo imali američki tim u Kukešu, to znam. E, sad, kako  
11 je to formalno bilo organizovalo od strane OVK, ne znam.

12 G. HALLING: [Prevod] I još jedan dokument, P787, strana  
13 SITF00009126. Ovo je izjava Kadrija Veselija u predmetu Arben  
14 Krasniqi i drugi od 26. septembra 2011. I molim da pogledamo  
15 stranu 3, pitanje 14:

16 "Tokom NATO bombardovanja, da li ste ponovo videli g.  
17 Limaja?"

18 G. Veseli odgovara:

19 "Video sam ga na jednom sastanku štaba -- glavnog štaba  
20 kada smo govorili o pitanju komunikacija. Pitanje sa kojim smo  
21 često bili suočeni kao vojska, bila je prikupljanje  
22 informacija o neprijateljskim položajima i kako ih proslediti  
23 našim međunarodnim partnerima."

24 Dakle, Da li ste znali da je OVK prosleđivala te  
25 informacije, čak iako ih niste tražili?

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 54

1 O. Znao sam da su nastojali da ih pošalju. Da. Da li su one  
2 zaista i dolazile i da li su analizirane, ne znam. U maju smo  
3 znali za operaciju Paštrik.

4 P. Govorićemo o tome nakon pauze.

5 G. HALLING: [Prevod] Ali pre pauze, tri dokumenta koje  
6 sam vam pokazao, ova poslednja dva su već usvojena, osim  
7 strane 077981, što je imenovanje Agrona Haradinaja, to nije  
8 usvojeno u dokaze. I još jedna strana iz tog istog opsega u  
9 tom dokazu je P02499, dokaz P02499. Molim da se ta strana doda  
10 tom dokazu.

11 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Ima li prigovora?

12 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Nema.

13 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] 077981 se usvaja u  
14 dokaze i dodaje dokaznom predmetu P02499.

15 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] Hvala, časni sude.

16 G. HALLING: [Prevod] Časni sude, vidim koliko je sati.  
17 Možemo imati sada pauzu i završićemo tokom naredne sednice.

18 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Generale Clark,  
19 sada ćemo imati pauzu od pola sata. Vidimo se u 11:30h.

20 SVEDOK: [Prevod] Hvala.

21 [Svedok privremeno napušta sudnicu]

22 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Pretres se prekida  
23 do 11:30h.

24 --- Pauza u 11:00h

25 --- Nastavak sa radom u 11:32h

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Proceduralna pitanja (Javna sednica)

Strana 55

1           PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] [mikrofon nije  
2   uključen] Da li ima prigovora?

3           G. DIXON: [Prevod] Ne, časni sude.

4           PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Oznakam MFI može da  
5   bude uklonjena.

6           G. MIŠETIĆ: [Prevod] Govorimo o različitim stvarima.

7           G. DIXON: [Prevod] Ja govorim o dokumentima koje ste vi  
8   pomenuli jutros na početku dana, onih osam dokumenata. Mi smo  
9   ih pogledali i nemamo prigovor za njih.

10          PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] U redu.

11          G. DIXON: [Prevod] A, o onim drugima će govoriti -- o  
12   onom drugom pitanju će govoriti g. Mišetić.

13          G. MIŠETIĆ: [Prevod] Za zapisnik da kažem, mi ćemo  
14   uložitii prigovor na taj dokaz koji ima oznaku MFI.

15          PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Da rešimo prvo ovo  
16   prvo pitanje.

17          Budući da nema prigovora, panel nalaže tužilaštvu  
18   sledeće. Najpre, da P00515\_ET.77 bude zamenjen sa 008879 do  
19   008881-ET, odlomak F03214. Zatim, 066769-ET će biti dodat  
20   dokazu P01616, zatim P0310-ET će biti zamenjen sa SPOE00056467  
21   do SPOE00056467-ET revidirano. Četvrto, 125893-02-TR-ET će  
22   biti dodat P04221. Pod 5, P01712.1ET će biti zamenjen sa  
23   060119-TR-ET, prvi deo revidirano RED, zatim P01086-ET će biti  
24   zamenjen sa 061427-03-TR revidirano i 06147 -- 427-03-TR  
25   revidirano ET. Pod 7, strana SPOE00231058 iz dokaza P01091-ET

1 će biti zamenjeno stranom SPOE00231058 iz SPOE00231037-  
2 SPOE0023118-ET revidirano.

3 To je usmeni nalog panela.

4 Šta je osnova za vaš prigovor?

5 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Da. Kad je reč o P4515 MFI i 3516  
6 MFI, to su izjave shodno usmenom nalogu panela, strana  
7 transkripta 27162 do 27164.

8 Tužilac je jutros rekao da one nisu uzete pred senatom za  
9 potrebe krivičnog postupka i mi smo izneli da -- mi smo  
10 ponudili na usvajanje jedan dokaz iz civilnog postupka koji je  
11 izuzet odlukom panela.

12 Ove dve izjave su date pod zakletvom u sklopu saslušanja  
13 pred senatom i radilo se o jednom postupku nadzora senata i  
14 tužilac se pozvao na dokaz P942, što je neprimereno, zato što  
15 se u tom dokaznom predmetu govori o parlamentarcima koji se  
16 obraćaju parlamentu. To nije bilo davanje iskaza svedoka pod  
17 zakletvom.

18 G. HALLING: [Prevod] Ako bih mogao da odgovorim.

19 Definicija koju daje panel, izjave u F01380 RED, stav  
20 12(1) je, da:

21 "One moraju da budu deo 'pismene izjave ili onoga što je  
22 svedok izjavio u kontekstu krivičnog postupka, ili pravnog  
23 postupka...."

24 Ova odluka koju citira advokat sada obuhvata i definiciju  
25 građanskog postupka, a ovde se ne radi o tome. Ovo nije sudski



## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 57

1 postupak, već je ovo više saslušanje pred parlamentom. Stoga  
2 taj razlog ne može da se primeni.

3 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] G. Mišetiću, možete li nam  
4 reći, koja je razlika između dokumenta koji je sada ponuđen i  
5 dokumenta koji ste vi ponudili, koji je usvojen kao 1D290. To  
6 je zapis sa saslušanja pred senatom koji ste vi predočili g.  
7 Rubinu. Sećate se da ste mu predočili taj odlomak svedočenja  
8 ta -- tadašnjeg senatora Bidena.

9 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Senator Biden nije svedok u ovom  
10 postupku, tako da to nije iskaz svedoka. Ovo je izjava koja  
11 je data -- to je izjava koju je dao senator senata -- pred  
12 senatom. General Clark je podigao ruku i rekao da će govoriti  
13 istinu kada je odgovarao na pitanja. To je fundamentalna  
14 razlika.

15 Ako mogu da odgovorim, imamo defin -- vašu definiciju:

16 "To -- dovoljno je da se radi o izjavi koja predstavlja  
17 iskaz i koja je data u sklopu sudskog postupka." To je sve.

18 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Donećemo odluku o  
19 tome kasnije.

20 Svedok može da se uvede.

21 [Svedok nastavlja svedočenje]

22 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] U redu. Sada  
23 nastavljamo unakrsno ispitivanje. G. Halling, izvolite.

24 G. HALLING: [Prevod]

25 P. Nastavićemo tamo gde smo stali pre pauze, ali imao sam

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 58

1 jedno dodatno pitanje u vezi sa nečim što ste rekli, a što je  
2 zabeleženo u privremenom transkriptu na strani 42. Kada ste  
3 govorili o sporazumu iz Rambujea. Imam samo jedno pitanje u  
4 vezi sa sledećim odgovorom:

5 "OVK je potpisala sporazum iz Rambujea, ali mislim --  
6 mislim da je na neki način obavljeno regrutovanje i da je  
7 obavlj -- obezbeđeno je naoružanje u nekom trenutku, pošto je  
8 potpisan sporazum u Rambujeu, kada su Srbi odbili da potpišu i  
9 započeli smo sukob. Ja nikada nisam saznao pojedinosti o tome,  
10 ali je moj utisak da su oni od nekuda dobili podršku."

11 Meni je jasno da možda ne znate odgovor na ovo pitanje,  
12 ali hteo sam da vas pitam, da li je oružje koje je obezbeđeno  
13 OVK dobijeno od vlade neke države NATO-a?

14 O. To ne mogu da potvrdim.

15 P. Zbog razloga poverljivosti, ja sam razumeo da je to  
16 razlog, tako sam shvatio vaš odgovor?

17 O. Ne. Nego prosto to ne znam.

18 G. HALLING: [Prevod] Vidim da branilac želi nešto da kaže  
19 ili savetnica iz ambasade.

20 [Konsultacije svedoka i predstavnika vlade  
21 Sjedinjenih Američkih Država]

22 SVEDOK: [Prevod] Jesam li uključio mikrofona?

23 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Ne, niste.

24 SVEDOK: [Prevod] Ne. Ne znam odgovor.

25 G. HALLING: [Prevod] Hvala.

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 59

1 P. To su sve informacije koje su mi bile potrebne.

2 Sada se vraćam na ono prethodno što ste rekli pre pauze,  
3 a kazali ste da je OVK kako se činilo, pokušavala da prosledi  
4 neke informacije NATO-u, ali da ne znate da li su te  
5 informacije i stigle do NATO-a.

6 G. HALLING: [Prevod] Pokazaću vam dokument sa oznakom  
7 SPOE00406592 do 00406597. Možemo da pokažemo prvo prvu stranu  
8 dokumenta, kako biste videli o čemu je reč, a zatim ćemo preći  
9 na poslednju stranu.

10 P. Evo, ovde ćete videti pri vrhu da je reč o brifingu  
11 britanskog ministra inostranih poslova Robina Cooka, a datum  
12 je 9. april 1999. godine, je l' tako?

13 O. Tako je.

14 G. HALLING: [Prevod] Sada molim da prikažemo poslednju  
15 stranu, pa pri dnu strane pitanje.

16 P. "Pitanje: Ima izveštaja da OVK traži pomoć sa zapada u  
17 smislu naoružanja. Kakvi su vaši kontakti sa OVK i da li su  
18 tražili od vas oružje, i ako jeste, hoćete li ga vi  
19 obezbediti?"

20 Cookeov odgovor:

21 "Dobili smo više izveštaja od OVK tokom poslednjih  
22 nekoliko dana i u poslednje dve nedelje i od pomoći nam je da  
23 čujemo njihovu tačku gledišta u vezi sa događajima na Kosovu,  
24 ali nemamo nameru da im šaljemo oružje, jer bismo time kršili  
25 embargo Ujedinjenih nacija koji se odnosi na Jugoslaviju."

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 60

1           Dakle, Britanci su izgleda dobijali informacije od OVK.

2   Vidite li to?

3   O.   Ne. Ja to ne vidim. Samo trenutak. Samo da to pročitamo  
4   još jednom.

5   P.   Da, naravno. Daću vam priliku da pročitate, naročito ovo  
6   što stoji u prvom redu.

7   O.   Da, u redu. Mogu li da objasnim, kako ja to tumačim?

8   P.   Samo izvolite.

9   O.   Siguran sam da su neki ljudi izjavljivali da OVK kuca na  
10   njihova vrata i traži pomoć, ali to je dosta različito od toga  
11   da postoji jedinstveni sistem rukovođenja i komandovanja koji  
12   bi mogao da podržava NATO akcije. Kada smo se dotakli ove teme  
13   juče, ja sam razumeo da je izvor toga bio, da li je postojalo  
14   rukovođenje i komandovanje. Ne znam da li ste me vi to pitali  
15   ili odbrana i tražili od mene da definišem rukovođenje i  
16   komandovanje.

17           Jer znate, činjenica da postoje ovakvi kontakti gde neko  
18   kaže pomozite nam, pomozite. To ne podrazumeva rukovođenje i  
19   komandovanje.

20   P.   Generale, moje pitanje bilo je jednostavnije od toga. Ja  
21   sam samo hteo da čujem da li ste znali da Britanci su dobili u  
22   to vreme više izveštaja od OVK?

23   O.   Znao sam da oni dobijaju zahteve, ali nisam znao na šta  
24   se tačno odnose ti izveštaji.

25           G. HALLING: [Prevod] Sada bih zamolio da pogledamo jedan

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 61

1 američki izvor SPOE00406608 do 00406620.

2 P. Generale, setićete se da vam je juče prikazan jedan video  
3 snimak u kome portparol Pentagona Ken Bacon govori. Sećate li  
4 se?

5 O. Da.

6 P. Ovo je još jedan njegov *briefing* od 17. maja 1999.  
7 godine. To vidite ovde na snimku.

8 G. HALLING: [Prevod] Ako sada pogledamo stranu  
9 SPOE00406611 i malo da još spustimo, molim. Još malo. Pa pri  
10 dnu strane. Da, tako je. Hvala.

11 P. Evo, vidite u odgovoru posle pitanja gde je sugerisano da  
12 njegova strategija funkcioniše. Deo Baconovog odgovora glasi:

13 "Mi nemamo dobre brojke u vezi sa brojem ljudi koji su  
14 nastradali. Imamo određene izveštaje, anegdotske izveštaje  
15 koje dobijamo od OVK i drugih izvora o tome da određene  
16 jedinice nisu mogle da se kreću, jer im nedostaje gorivo ili  
17 im nedostaju zalihe. Očigledno da se neke jedinice kreću i  
18 dalje, ali imamo nagomilavanje inform -- odn. u kontinuitetu  
19 primamo informacije da su napadi uspešni."

20 Dakle, vaše ministarstvo odbrane je takođe, makar  
21 indirektno dobijalo iste te informacije?

22 O. Da, ali tokom kampanje, to se razvijalo na određeni  
23 način. Koji je datum ovoga što je rekao Ken Bacon? 17. maj  
24 1999.

25 O. Da.

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 62

1 P. Dakle, počev od 24. marta kada je kampanja počela, pa do  
2 kraja maja i početka juna, vi ste citirali nešto iz moje  
3 knjige, čini mi se na početku svog ispitivanja, što je bilo od  
4 26. maja i to se odnosilo na planinu Paštrik. U svakom  
5 slučaju, svi su se borili da dobiju informacije od OVK, jer  
6 nam je bilo potrebno da dobijemo što je više informacija sa  
7 terena i tokom vremena smo tih informacija dobijali više i mi  
8 smo to sakupljali na svaki mogući način.

9 Ali, kao što sam juče rekao tokom svog svedočenja, mislim  
10 da sam to rekao odbrani, ja nikad nisam dobio neke informacije  
11 od g. Thačija, koji je kako se tvrdi bio glavni. To do mene  
12 nije stizalo, već su to ljudi uspevali da prikupe na nižim  
13 nivoima tokom neobaveznih razgovora. Ja sam imao utisak da  
14 moji ljudi, predstavnici specijalnih snaga koji su bili u  
15 Kukešu, mislim da je tamo bilo možda par ljudi iz komande za  
16 specijalne operacije za -- u Evropi armije Sjedinjenih Država,  
17 oni su tamo prosto 'kibicovali' sa raznim ljudima. Ja nikad  
18 nisam imao utisak da postoji nešto kao formalni *briefing* ili  
19 informisanje. Dođite ovde, a mi ćemo vam pokazati kako  
20 rukovođenje i komandovanje funkcioniše. Mislim da su oni  
21 prosto pokušavali da se tamo infiltriraju i da prikupe što  
22 više informacija mogu.

23 Isto je bilo i kada je reč o određivanju meta. To je bio  
24 moj utisak. Ne sećam se tačno datuma, ali ja sam doleteo u  
25 Kukeš i tamo smo izviđali kakva je ruta kojom treba da se

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 63

1 krećemo, jer smo se spremali da uđemo na teren itd, i radili  
2 smo ja i drugi iz NATO-a sve što smo mogli, kako bismo  
3 pribavili te informacije sa terena.

4 P. U redu.

5 G. HALLING: [Prevod] Sada molim SPOE00406266 do 00406436.

6 P. Generale, ja sam iz vašeg poslednjeg odgovora razumeo da  
7 postoji razlika između formalnog *briefinga* i prikupljanja  
8 informacija na drugi način. Sada je na ekranu dokument iz  
9 2002. godine. Jedan izveštaj koji je Rand pripremio za  
10 američku vojsku. Da li vam je Rand poznat?

11 O. Da.

12 P. Možete li da objasnite sudu šta je to?

13 O. To je jedna istraživačka institucija koju finansira  
14 država.

15 P. Na ovom izvešt -- u ovom izveštaju možemo da vidimo da se  
16 zove razdvojeni rat. Da li vam je poznat taj izveštaj?

17 O. Ne.

18 G. HALLING: [Prevod] Molim stranu SPOE00406372. U dnu  
19 paragrafa možete da vidite da se kaže:

20 "Pored toga, tokom maja meseca, izveštaji OVK postali su  
21 važan izvor obaveštajnih podataka i informacija za određivanje  
22 meta za te TF Jastrebovi. Podaci iz tih izvora, objedinjavane su  
23 u ćeliji za koordinaciju dubokih operacija, kako bi se  
24 sklopila slika o snagama Jugoslavije, koje delaju na  
25 jugozapadu Kosova."

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 64

1           Generale, to je još jedan podatak koji nam ukazuje da su  
2   informacije OVK stizale dole, zar ne?

3   O.    Ne. Ja sam tamo doleteo i ja sam bio sa tom posebnom  
4   grupom 'Jastreb' *Task Force Hawk* na engleskom i ja sam  
5   sarađivao sa tom ćelijom, tražio sam da oni prikupe što više  
6   informacija, a iz ovoga se vidi, a ja se u stvari ne sećam  
7   ovog Rand izveštaja. Možda su oni sa mnom razgovarali,  
8   međutim, ne sećam se toga, niti da sam to pročitao. Mi smo  
9   radili sve što smo mogli.

10          Ali drugačije je, kada pokušavate da prikupite  
11   informacije od neke oružane sile kao što je OVK, nego kada  
12   imate izveštaj od svojih saveznika koje imaju strukturu,  
13   radio-komunikaciju, lanac izveštavanja i sve drugo. Barem sam  
14   na osnovu kvaliteta podataka koje smo dobijali, zaključio da  
15   je to tako.

16          G. HALLING: [Prevod] Molim stranu SPOE00406412.

17   P.    U poslednjem odgovoru rekli ste da se ne sećate da li su  
18   razgovarali sa vama o tome?

19   O.    Pa, očigledno da jesu.

20          G. HALLING: [Prevod] Časni sude, nudim na usvajanje  
21   poslednja tri dokumenta koja sam pokazao svedoku. To je  
22   *briefing* Robina Cooka, to je SPOE00406592 do 00406597. Zatim  
23   Bacon *briefing*. To je SPOE0406608 do 00406620 i Rand izveštaj  
24   koji je prilično dugačak, pa nudimo samo strane koje smo  
25   pokazali svedoku, a to su SPOE40 odn. SPOE00406266, zatim



## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 65

1 406372 i na kraju strana 406412.

2 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Ima li prigovora?

3 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Nemam prigovora u principu, ali  
4 pitam se, da li nam je potreban po ceo dokument za ona prva  
5 dva ili samo možemo da prihvatimo odlomke koji su pokazane  
6 svedoku.

7 G. HALLING: [Prevod] Oba su relativno kratka *briefinga*, a  
8 prepuštamo panelu da odluči šta će biti prihvaćeno.

9 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Pa, za potrebe  
10 konteksta, ukoliko tu nema nečega protiv čega ste.

11 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Pa, ja sada pokušavam da izračunam,  
12 ima 14 strana, a pokazana je samo jedna.

13 G. HALLING: [Prevod] Prva strana svakog dokumenta i onda  
14 sledeća, dakle 4 ukupno.

15 G. MIŠETIĆ: [Prevod] To je sasvim u redu.

16 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Onda se to sve  
17 usvaja.

18 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] Strane sa odgovarajućim  
19 oznakama biće usvojene kao P04519, stepen tajnosti javno.

20 G. HALLING: [Prevod] Samo da kažem sudskom službeniku da  
21 potvrđujem taj niz strana i da smo se dogovorili da će biti  
22 usvojene -- usvojeni celi dokumenti, a ne samo dve pojedinačne  
23 strane.

24 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Tako je to i sud  
25 shvatio.

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 66

1 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] Što se tiče prvog ERN broja,  
2 usvajamo samo prvu stranu. To je strana 611 ili treba da  
3 usvojimo ceo niz strana.

4 G. HALLING: [Prevod] I za ovaj dokument važi isto. To je  
5 406608 do 406620.

6 G. MIŠETIĆ: [Prevod] To je upravo bilo ono što sam ja  
7 hteo da istaknem. To je 12 strana, ako sam ja dobro razumeo.  
8 Nadam se da ćemo usvojiti samo ono što je pokazano svedoku,  
9 jer nismo imali priliku da pregledamo svih 12 strana.

10 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Dakle, vas brine to  
11 što ne znate šta sadrži ostatak dokumenta.

12 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Pa, to nije predloženo svedoku, tako  
13 da, što se mene tiče, nema problema oko onoga što mu jeste  
14 pokazano i od njega traženo da to prokomentariše, ali --

15 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Prihvata se. To mu  
16 svakako možete pokazati, ako želite.

17 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] Hvala, časni sude. U tom  
18 slučaju, dokumentu sa oznakom SPOE00406608 do 00406620 biće  
19 dodeljen broj kao dokaznom predmetu P04520, stepen tajnosti  
20 javno.

21 A poslednji ERN je SPOE00406266 do SPOE004063. Samo  
22 trenutak.

23 G. HALLING: [Prevod] Ako je to od pomoći, ovde nudimo na  
24 usvajanje samo strane koje su prikazane, jer je to prilično  
25 dugačak izveštaj. Mogu da ponovim brojeve. SPOE00406266-406372

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 67

1 i 406412. To je sve za taj dokument.

2 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] Biće dodeljen broj kao

3 dokaznog predmeta P04521 i stepen tajnosti je javno.

4 G. HALLING: [Prevod] Hvala. To se sada može skinuti sa

5 ekrana.

6 P. Generale, nije li tačno, da je jedina prilika kada ste se

7 sastali sa nekim iz OVK tokom vazdušne kampanje bilo gde bio

8 sastanak sa Hashimom Thačijem za koji ste rekli u vašoj izjavi

9 da je verovatno se odigrao 1999. godine. Je li to tačno?

10 O. Tačno.

11 P. Gde se odigrao taj sastanak?

12 O. Ja se sećam da sam se sastao sa njim na -- u vazdušnoj

13 bazi [prevodioci nisu razumeli ime mesta].

14 P. To je bio sastanak na aerodromu iz marta 1999?

15 O. Da, to je taj.

16 P. Mislim na onaj sastanak posle toga. Rekli ste da je to

17 verovatno bilo u aprilu?

18 O. Da. Možda je on došao u moj štab i ja se nejasno sećam

19 toga. Siguran sam da imam evidenciju o tome negde, ali to je

20 bio možda Fort McNair, i to je bilo poverljivo, ali prosto

21 nisam to ponovo proveravao.

22 G. HALLING: [Prevod] Zamoliću da sada na ekranu prikažemo

23 dokument gde se pominje tačni sastanak sa g. Thačijem, jer bih

24 želeo da budem siguran da su sva moja kasnija pitanja jasna.

25 P. Potrudićemo se da pravimo pauzu

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 68

1 G. HALLING: [Prevod] A dokument koji nam treba, 1D00430,  
2 paragraf 23.

3 P. Ovaj sastanak kažete:

4 "Sećam se da sam se i treći put susreo sa g. Thačijem u  
5 nekom trenutku tokom kampanje. Verovatno u aprilu 1999.  
6 godine, da bih zatražio da nam pomogne sa utvrđivanjem  
7 lokacija meta NATO vazdušnih udara."

8 U vezi s tim sastankom, da li se sećate gde je održan?

9 O. Prilično sam siguran da je to bilo u mom štabu.

10 P. A, kako ste razumeli ulogu g. Thačija u vreme kada ste  
11 imali taj sastanak sa njim?

12 O. Pa, on je bio kao neka vrsta oficira za vezu. Mislim da  
13 je on pokušavao da prikupi novac i podršku iz zajednice  
14 Albanaca u rasejanju.

15 P. Da li ste vi tražili da se vidite sa njim, ili je on  
16 tražio da se vidi sa vama?

17 O. Ne sećam se. Verovatno sam ja tražio da se vidim sa njim,  
18 jer smo mi još uvek pokušavali da dobijemo pomoć u vezi sa  
19 utvrđivanjem meta.

20 P. I na kraju ste se sastali sa Hashimom Thačijem, jer je on  
21 bio jedan od glavnih ljudi u OVK, a koliko sam razumeo, vi ste  
22 kao SACEUR, bili neko ko se sastaje samo sa glavnim ljudima?

23 O. Da. On je bio na -- on je bio van zemlje van Kosova i  
24 mogao je da se vidi s nama, a trebalo je da je jedan od  
25 glavnih ljudi.

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 69

1 P. Želim prvo da potvrdim tačan datum ovog sastanka.

2 G. HALLING: [Prevod] Molim da pogledamo SPOE00405042 do  
3 5042.

4 P. Dakle, ovo je članak iz medija koji smo mi pronašli, od  
5 20. maja 1999. godine i hoću samo da proverim da li je to isti  
6 sastanak o kome je upravo bilo reči. Dakle:

7 "Ovo je politički rukovodilac. Treba da se sastane sa  
8 najvišim NATO zvaničnicima u Briselu."

9 I znači, od 28. maja 1999. u članku glasi:

10 "Politički vođa pobunjeničke oslobodilačke vojske Kosova,  
11 Hashim Thači, rekao da se u petak treba u Briselu sastati sa  
12 generalom -- sa gen -- generalnim sekretarom Javierom Solanom  
13 i komandantom NATO-a, generalom Wesley Clark-om."

14 Da li je to taj sastanak?

15 O. Ne. Mislim da nije.

16 P. Vi ste rekli da ste imali samo tri sastanka sve do kraja  
17 vazdušne kampanje, a treći je verovatno bio u aprilu 1999.

18 Dakle, koji je ovo sastanak?

19 O. Ne znam. Ne sećam se da sam išao na ovaj sastanak i moram  
20 da se izvinim sudu, jer jednostavno je trebalo možda dosta  
21 vremena da potrošim da bih otišao u Fort McNair, gde su moje  
22 beleške, da pročitam sve. Nisam znao da je potrebno šta -- šta  
23 je potrebno da sve znam, da bi ovde obavio svoju dužnost  
24 svedoka. Dakle, ovog sastanka se ne sećam. Izvinjavam se.

25 G. HALLING: [Prevod] Molim da pogledamo sada P814\_ET.17.

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 70

1 to je iz ratne arhive vesti *KosovaPressa*.

2 P. Kaže se:

3 "Premijer Thači je učestvovao na sastanku veća NATO-a."

4 I onda se izveštava iz Brisela:

5 "Juče je premijer privremene vlade Kosova Hashim Thači  
6 proveo dan u Briselu."

7 Ovo je izveštaj od 29. maja 1999. i onda na početku  
8 drugog pasusa, kaže se:

9 "G. Thači se takođe sastao sa komandantom NATO-a  
10 generalom Wesleyem Clarkom, kome je objasnio situaciju na  
11 Kosovu. Na ovim sastancima na visokom nivou, premijer Kosova  
12 je tražio da se nastave i intenziviraju napadi NATO-a na  
13 srpske vojne akcije na Kosovu."

14 Generale, da li je moguće da se u stvari radi o sastanku  
15 od 28. maja 1999, a ne od aprila 1999.

16 O. Mislim da ne, ali ako je to bitno, mogu to da proverim.

17 P. Pa, možemo jednostavno da nastavimo. Ako se ne sećate, ne  
18 sećate se.

19 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Prigovor, časni sude. Već je  
20 odgovorio svedok na ovo pitanje.

21 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Ne prihvata se.

22 G. HALLING: [Prevod] Ja nisam završio pitanje.

23 P. Dakle, vi se ne sećate, da li ste se sa Hashimom Thačijem  
24 sreli jedanput ili dvaputa tokom vazdušne kampanje.

25 O. Tako je, ali možemo da dobi -- mogu da nađem odgovor na

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 71

1 to, ako je to bitno.

2 P. Želim da se usredsredimo na onaj sastanak kada ste vi  
3 govorili da ste tražili pomoć Hashima Thačija da se  
4 identifikuju mete za vazdušne udare. Vi ste rekli ranije da  
5 niste imali direktne odnose sa OVK i rekli ste da je NATO još  
6 uvek dobijao podatke o ciljevima OVK iz drugih izvora. Dakle,  
7 zašto ste onda tražili pomoć Hashima Thačija pri izboru  
8 ciljeva.

9 O. Pa, pokušao sam da objasnim da je vazdušna kampanja bila  
10 jedan dinamičan proces od početka do kraja. Kad je počeo,  
11 imali smo spisak meta, koje su bile na Kosovu. to su bile  
12 fiksne mete, i radilo se o bunkerima gde se čuvala municija,  
13 kao i kasarnama u kojima se nalazila srpska vojska. Dakle, mi  
14 smo znali da se radi o simboličnim pogotcima, jer su ti  
15 objekti bili prazni.

16 Dakle, pitanje je onda kako će da se odvija dalje  
17 kampanja zbog restrikcija na satelitsko promatranje i prenos  
18 podataka koja je bila na snazi 1999. Imali smo ograničeni  
19 spisak ciljeva pre početka kampanje, nekih 200. To nisu bile  
20 dobre mete, i nisu bile one koje bi bile odlučne protiv vlade  
21 u Beogradu. Ja sam o tome razgovarao sa Javier Solanom. I  
22 komandant vojni je rekao "pa, mi želimo odmah udare na  
23 Beograd, i da im ugasimo svetla," kao što smo uradili protiv  
24 Bagdada.

25 Dakle, Javier i ja smo razgovarali o tome i to nije bilo

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 72

1 moguće. Amerika je bila odgovorna za odabir ciljeva i oni su  
2 dakle imali prioritet pri odabiru ciljeva protiv Severne  
3 Koreje, Iraka, Irana svojevremeno i to mi je rekao Načelnik  
4 Združenog generalštaba.

5       Dakle, ja ne pokušavam da 'vrdam' ovde. Želim samo da  
6 objasnim, da kad smo počeli, imali smo ograničen spisak  
7 ciljeva, bilo je jasno da bombardovanje fiksnik objekata, neće  
8 biti ključ u zaustavljanju etničkog čišćenja Miloševića. I  
9 zato smo hteli da -- uspostavili vrednost svakog cilja.  
10 Najvredniji su bili ciljevi u kome su mete bile srpske snage.

11       Da bi udarili na srpske snage, trebala nam je u realnom  
12 vremenu obaveštajna služba informacija. Dakle, mi smo imali na  
13 prelete ra -- presretnute radio komunikacije, imali smo dron  
14 sistem, uveo sam drugu vrstu dronova, ali to je sve bilo  
15 primitivno, u odnosu na ono što postoji danas. Nije se videlo  
16 šta gledate.

17       Dakle, mi smo shvatili, da nemamo dovoljno informacija i  
18 tokom trajanja kampanje, mi smo progresivno pokušavali da  
19 rešimo problem i zato sam i video se sa Tačijem. Mislim da  
20 smo se našli u aprilu u mom štabu. To nije bio ovaj sastanak.  
21 Dakle, on mene nije baš impresionirao, jer sam ranije njemu  
22 postavljao određena pitanja na koje nisam dobio baš neke  
23 odgovore.

24 P.   Hvala vam, generale. Ja ne smatram da vi ne pokušavate da  
25 ne odgovorite. Dakle, ovo je formalni postupak, nije neki zanu



## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 73

1 [sic] -- zakonodavni postupak.

2 Dakle, vi tada ste znali da g. Tači se fokusira na  
3 međunarodne kontakte?

4 O. Da. Mislim, on je bio jedina veza koju smo imali. Ja to  
5 nisam znao.

6 P. U pasusu 22 vaše izjave, kad govorite o sastanku  
7 polovinom marta 1999. na aerodromu:

8 "Fokus Tačija je bio međunarodni -- na [kao što je  
9 prevedeno] mreža kontakata sa kontaktima u Švajcarskoj i  
10 Americi."

11 Dakle, kada se on fokusirao na to imajući u vidu  
12 vremenske -- na [kao što je prevedeno] ograničenja.

13 P. Pa, da li ste očekivali da on zna najnovije položaje Srba  
14 i OVK?

15 O. Pa, nisam očekivao da to zna, ali sam očekivao da on nama  
16 prosledi te informacije i da uspostavi sistem za dobijanje  
17 takvih informacija. Ali, kad sam mu se drugi put obratio, on  
18 još uvek ništa nije znao.

19 P. Dakle, želim da vam pustim video snimak.

20 G. HALLING: [Prevod] Ovo je 128928-03\_2. Molim da  
21 pogledamo i transkript na ekranu.

22 P. Dakle, generale, ja se izvinjavam na početku ovog videa.  
23 Ovo je intervju koji ste dali albanskoj televiziji u avgustu  
24 2000. Govorili ste na engleskom, a vaši odgovori su  
25 sinhronizovani na albanskom, tako da imamo onda titlove.

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 74

1 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Radi orijentacije, transkript je iz  
2 avgusta 2020, a ne avgust 2000.

3 G. HALLING: [Prevod] Izvinjavam se. To je bilo 1. avgusta  
4 2020.

5 I radi se o RTK televiziji. Pogledaćemo stranicu 2  
6 transkripta. Onda prelazimo na video i molim da pustimo video  
7 od 02:34 do 03:41.

8 P. I kao što ćete videte [sic]. I odlomak -- taj odlomak će  
9 biti na kraju transkripta koji ću vam danas pokazati.

10 G. HALLING: [Prevod] A, sam video je odlomak većeg  
11 snimka. Počinje u 02:34 i ide do 03:41.

12 [Video snimak]

13 PREVODILAC: [Glas prevodioca] "Naši komandanti su se  
14 trudili da podrže Kosovare i upravu UN-a, uključujući i  
15 rukovodioce koji su dolazili tada, uključujući i g. Thačija.  
16 Sećam se i predsednika Rugove, g. Haradinaja i drugih. Mi smo  
17 pokušali ne samo da doved -- vratimo normalnost na Kosovo, već  
18 i da zaštitimo srpske spomenike, crkve, porodice, sve u naporu  
19 da se prevaziđe užasni bolan period kroz koje je Kosovo  
20 prošlo. Predsednik Hashim Tači je onda bio portparol. Ja sam  
21 se jednom nakratko s njim sreo izvan štaba NATO-a na Belgiji  
22 [kao što je prevedeno]. On je meni rekao da nekako  
23 preživljavaju, da rade sve što je moguće. Ja sam rekao to je  
24 dobro. Želimo da vam pomognemo, međutim, NATO nije imao  
25 direktne odnose sa OVK, jednostavno od njih nismo dobijali

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 75

1   izveštaje i nismo znali šta se dešava."

2           G. HALLING: [Prevod] Dakle, možemo zaustaviti video ovde.

3   P.    Generale, rekli ste da ste sa Tačijem sreli nakratko

4   jedamput ispred štaba NATO-a u Belgiji. Da li je to taj

5   sastanak, gde ste govorili o ciljevima?

6   O.    Pa, ja mislim da govorim o onom sastanku kada je došao na

7   -- na tu pistu.

8   P.    Da li ste još negde osim u vašoj izjavi javno saopštili

9   da ste imali razgovore sa Hashimom Tačijem o odabiru ciljeva?

10   O.    Pa, ne znam da li ima takva izjava, ali da ima, siguran

11   sam da bi vi to već našli.

12   P.    Kao što smo već ranije govorili, ovo prethodi onome što

13   ste rekli da NATO nije imao direktne odnose sa OVK. Dakle, to

14   što ste rekli ima smisla samo ako taj sastanak sa Hashimom

15   Tačijem nije za sadržaj imao pomoć oko izbora ciljeva.

16   O.    Nisam siguran šta je vaše pitanje.

17   P.    Da li se slažete s njim ili ne?

18   O.    Mislim da ovde postoje dve činjenice koje su možda

19   kontradiktorne. Vidim da je naslov izveštaja Rent, isčašena

20   kampanja, ali to je bilo prvo iskustvo, tih analitičara, da

21   razmatraju savezništvo unutar NATO-a. Jednostavna činjenica je

22   da zemlje članice NATO-a, kao što je rekao Klaus Naumann, nisu

23   hteli da imaju odnose sa OVK.

24           Međutim, sve u vezi vazdušne kampanje bilo je jako

25   dinamično, stvari su se menjale. Hoću da kažem, evo, daću vam

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 76

1 primer. Kada je počela operacija, pitali su me koliko će to  
2 dugo da traje i svi su hteli to da znaju, Francuzi, Španci.  
3 Rekli su "čim NATO udari, Milošević će se sigurno predati. On  
4 ne može da odoleva NATO-u." Ali, ko bi znao. Dakle, ja nisam  
5 hteo da kažem da to nije istina. Ja sam se nadao da će to biti  
6 gotovo za jedan dan i jutro nakon prvog napada sam nazvao  
7 generala ojdanića i rekao "Sad smo izvršili napad. Dakle,  
8 vreme je da vi povučete svoje snage i da dalje postigne  
9 sporazum o onome što je dogovoreno u Rambujeu."

10 Posle tri, četiri dana postalo je jasno da su Srbi  
11 nastavili etničko čišćenje, obratio sam se generalnom  
12 sekretaru Javieru Solani, da moramo da promenimo cilj  
13 operacije. Nije više cilj bio da se ubede Srbi da prihvate  
14 snage NATO-a na Kosovu, što bi smirilo zemlju na isti način na  
15 koji smo to uradili u Bosni.

16 Dakle, sve se promenilo s vremena -- od vremena kad je  
17 počelo. Niko nije znao koliko će to dugo da traje, kao što sam  
18 rekao na konferenciji za štampu, gde sam govorio bez smernica  
19 iz Pentagona. Iako sam ih tražio, ja sam rekao, mislim da je  
20 to bilo ujutru, 25-te [sic] -- [kao što je prevedeno] sa  
21 Solanom, da će mo mi napasti, oslabiti, degradirati i na kraju  
22 uništiti te elemente koje Milošević najviše ceni.

23 P. Generale, moram da vas prekinem. Vi sada izlazite izvan  
24 dometa pitanja. Dakle, govorimo o Hashimu Tačiju i sastanku  
25 koji ste imali s njim.

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 77

1 G. HALLING: [Prevod] Ako možemo sada da pogledamo P524 na  
2 e -- na -- na ekran. I shvatam da se možda tačno ne sećate kad  
3 je bio taj sastanak?

4 O. Ne. Ali poenta je da morate da razmišljate o kampanji,  
5 kao postepenom po -- procesu. Dakle, to je bilo suprotno od  
6 dobro isplanirane vojne akcije. To je bila politički  
7 motivisana kampanja, da je zaista bila isplanirana vojna  
8 kampanja, mi bi to tako uradili od početka do kraja. Umesto  
9 toga, mi smo se na svakom nivou borili da se pojača pritisak  
10 na Miloševića.

11 G. HALLING: [Prevod] Molim da pogledamo P524. Da. Razumem  
12 da ne -- se ne sećate kada ste imali taj sastanak gde ste  
13 razgovarali sa Hashimom Thačijem o ciljevima.

14 O. Tako je.

15 P. ali, to mora da je bilo do 25. maja 1999?

16 O. Da. Mora da se desilo do tada.

17 P. Ovaj intervju sa Hashimom Thačijem tog dana, i ako  
18 pogledate u dnu stranice, Hashima Thačija su pitali:

19 "Da li je tačno da OVK pomaže NATO-u da locira ciljeve  
20 unutar Kosova?"

21 I on počinje svoj odgovor:

22 "Tako što kaže, moguće je, ali mislim da je NATO već u  
23 posedu informacija koje su mu potrebne."

24 Dakle, kako je Hashim Thači mogao da dā takav odgovor,  
25 ako ste ga vi pitali pre toga o ciljevima, metama?

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 78

1 O. Pa, mogao je, zato što on nije imao te informacije.

2 P. Pitanje zatim glasi

3 "Da li je tačno da OVK pomaže NATO-u da locira mete  
4 unutar Kosova.

5 I on kaže "moguće je...

6 Ali ja hoću da kažem, da on nije mogao da ima razgovor sa  
7 vama o 'targetiranju' i da ovaj odgovor ima smisla.

8 O. Pa, on jeste sa mnom razgovarao o izboru ciljeva, ali  
9 nije mogao da mi pomogne u tome. Ja sam naložio komandi da  
10 dobije što je moguće više informacija od koga god, da li kroz  
11 albansku vladu ili direktno od tih izolovanih elemenata na  
12 severno -- u severno ili severnoistočnoj Albaniji, da bi  
13 saznali šta se dešava.

14 I moj utisak je bio da Hashim Thaçi nije baš bio dobro  
15 povezan sa svim tim.

16 G. HALLING: [Prevod] Ovaj članak nam više ne treba.

17 P. Sada želim da govorimo o sastanku o kome ste juče  
18 govorili, sa Hashimom Thaçijem tamo i sa komandantima zona,  
19 pre kraja perioda demilitarizacije. Da li je taj sastanak bio  
20 jedini put kada ste videli Hashima Thaçija i komandante zona  
21 na jednom mestu, ako se sećate?

22 O. Pa, koliko se sećam, verovatno ne, jer kad sam se vratio  
23 i seo sa Mike Jacksonom i kad smo razradili sporazum, čini mi  
24 se da sam se setio da sam video mnoge od tih ljudi pre toga.

25 P. A, na osnovu vaših razgovora juče, vi ste ih pre videli,

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 79

1 ali se ne sećate ko su tačno ti ljudi bili.

2 O. Pa, ne znam. Nisam imao njihove podsetnice, nisam znao  
3 kako se tačno pišu njihova imena. Oni su se predstavili, ali  
4 je vrlo teško u sred toga da pratite ko je ko.

5 P. U redu. Molim da pogledamo P04501 juče, a to je stranica  
6 transkripta 49 i 50. Pokazali su vam stranicu iz knjige  
7 generala Jacksona, gde se govori o vašim kontaktima sa  
8 komandatima zona na tom sastanku. To je u stvari u knjizi  
9 nešto pre mesta gde Jackson govori o trenucima pre vaše  
10 posete.

11 G. HALLING: [Prevod] I molim da pogledamo dno stranice.

12 O. "Pa, kako se približavao rok, pregovori su postali  
13 izuzetno napeti i onda on kaže:

14 "Mi smo došli D+89, Thači je postao neprijatan. 'Niko se  
15 ne igra sa OVK,' vikao je na mene. 'Ako mislite da nam možete  
16 izdavati direktive, grešite i kajaćete se zbog toga.'"

17 Dakle, generale, da li ste znali za ovu razmenu između  
18 Hashima Thačija i general Jacksona nešto kratko pre nego što  
19 ste vi stigli?

20 O. Pa, verovatno jesam znao za to i verovatno sam mislio da  
21 je Jackson to na odgovarajući način rešio.

22 P. Dakle, u pa [sic] stavu 31 vaše izjave o tome, kako  
23 Hashim Thači nije imao uticaj nad vojnicima OVK, je bilo  
24 pojačano time što je on stajao sam sa strane na kraju vašeg  
25 sastanka. Da li je to tačno?

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 80

1 O. Tako je.

2 P. Ali, to se desilo posle ove razmene. Zar nije tačno, da  
3 je Hashim Thaçi imao politička ovlašćenja, a to je različito  
4 od onoga što su imali vojnici sa kojima ste vi razgovarali?

5 O. Pa, čini se da je to tako. Čini se da je to upravo tako.  
6 On je govorio u političkom smislu i govorio je -- davao je  
7 političke izjave. On je imao različitu viziju. Kao što Michael  
8 Jackson kaže u svojoj knjizi i ako samo čitamo prethodnu  
9 stranicu onome što je Çeku govorio.

10 Mislim, ja sam ranije pokušao da kažem, da je to bio  
11 proces, imali ste otpor i oni su hteli uz pomoć NATO-a da  
12 isteraju Srbe, a onda su hteli da imaju svoje mesto u vladi  
13 Kosova ubuduće, a NATO je govorio "čekajte, prvo moramo da vas  
14 razoružamo i rasformiramo"

15 I onda sam ih uveravao, da još uvek mogu da imaju neku  
16 vrstu udruženja, ali to ne bi bilo vojno udruženje, već bi --  
17 i onda je to postala zaštitna snaga Kosova.

18 P. Da li je tačno da je ključni deo vaših na -- komentara  
19 iznetih komandanata zona bio, kako oni moraju svoju vojnu  
20 vlast da podvedu pod civilnu vlast?

21 O. Da.

22 P. I dok ste bili vojnik, vi ste bili potčinjeni predsedniku  
23 Sjedinjenih Država koji je vrhovni komandant oružanih snaga?

24 O. I ministru odbrane.

25 P. Da li znate, da li je OVK ikoga navela -- imala kao



## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 81

1 glavnog komandanta u to vreme?

2 O. Ne. Nisam o tome tako razmišljao. Ja sam smatrao da je  
3 Çeku tu glavni, tako se predstavljao.

4 P. Generale, ti zaključci koje vi iznosite tokom svog  
5 svedočenja u pogledu ovlašćenja komandovanja uticaja, sve to  
6 dovodi do zaključka iz stava 52 vaše izjave, da niste verovali  
7 da se može pripisati neko loše postupanje drugih Hashimu  
8 Thačiju?

9 O. Da.

10 P. I ja vam kažem, da vi ne znate dovoljno o tome, kako je  
11 OVK funkcionisala tokom rata, kako biste znali, da li optužbe  
12 koje su iznete pred ovim sudom stoje ili ne. Šta kažete na to?

13 O. Imate optužbu koja je samo delimično relevantna za  
14 postupak pred ovim sudom. Ja kao strateški komandant, nisam  
15 imao mogućnost da se bavim istraživanjem koje ste vi sprovedi,  
16 međutim, na osnovu mog iskustva i na osnovu onoga što sam  
17 video, video sam da on nije bio glavnokomandujući koja -- čija  
18 su naređenja slušana, a mislim da je to suština ovog predmeta.

19 Sad, možda i ja grešim, ali utisak koji sam stekao, a  
20 možda je to bila obmana koji su sada izvršili g. Thači i  
21 drugi, ali ja sam imao utisak da je to grupa ljudi koji su se  
22 okupili tokom određenog vremena, kako bi branili svoje  
23 stanovništvo naspram srpskog etničkog čišćenja. Thači se  
24 ispostavilo da je bio jedan od ljudi koji je najbolje  
25 predstavljao njihovu stvar i on je bio ambiciozan čovek od

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 82

1 početka i napredovao je duž hijerarhijskog lanca.

2 Ali da li je imao kontrolu? Ne. Jer nisu imali nikakvu  
3 strukturu koju normalna organizacija ima. To su bili pojedinci  
4 koji su se borili za svoj opstanak šta god da piše na papiru.  
5 I zašto ja to kažem? Zato što ako pogledate primere iz  
6 istorije, najbolji primer je američka revolucija.

7 P. Generale, ne govorimo sada o američkoj revoluciji. Ne  
8 govorimo ni o čemu drugom, osim da li vi znate, da li optužbe  
9 koje se iznose na njegov račun stoje ili ne. Šta imate da  
10 kažete?

11 O. Ne stoje.

12 P. Hvala. Vratimo se sada na video snimak koji sam vam  
13 pokazao ranije.

14 G. HALLING: [Prevod] 128928-03\_2, a to je ERN 128928-03-  
15 TR-AT-ET, strana 1, i molim da pogledamo snimak od 0:22 do 01  
16 -- [prevodilac nije čuo].

17 [Video snimak]

18 P. Generale, zahvaljujem braniocu na ispravci, kad je reč o  
19 datumu ovog intervjua, jer je to važno. 1. avgust 2020. Je  
20 bilo mesec dana nakon što je u javnosti obelodanjena optužnica  
21 vezana za ovaj predmet i vi ste upitani u vezi odlomka koji  
22 ćete sada pogledati.

23 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Loše se prikazuju činjenice. Nije  
24 tačno da je optužnica tog dana obelodanjena.

25 G. HALLING: [Prevod] Objavljeno je da će biti --

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 83

1 obznanjeno je da će biti obelodanjena.

2 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Odbija se.

3 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Ja mislim da optužnica u tom  
4 trenutku nije bila ni potvrđena. Ne znam kako je mogla da bude  
5 objavljeno, obznanjeno da će ona biti obelodanjena.

6 G. HALLING: [Prevod] Možete pogledati izveštaj za štampu  
7 od 24. juna 2020. To je osnov mog pitanja.

8 G. MIŠETIĆ: [Prevod] [govornici se preklapaju]

9 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] [nije uključio  
10 mikrofoni].

11 G. HALLING: [Prevod] Molim da pogledamo odlomak.

12 [Video snimak]

13 PREVODILAC: [Glas prevodioca] "Istina je da pritisak na  
14 Kosovu i drugi naponi od trenutka kada su Rusi preuzeli  
15 prištinski aerodrom, pa do odlaska, kada su zauzeli sektor  
16 negde drugde i s obzirom na diplomatske -- kada su zauzeli  
17 sektor negde istočno na delu Kosova, pa sve do diplomatskih  
18 opstrukcija, bilo je potpuno normalno očekivati da će takvi  
19 naponi biti učinjeni različitim kanalima, međutim, što se tiče  
20 optužbi, da li one stoje ili ne, ne znam, međutim, vidimo da  
21 postoji kontinuitet tih aktivnosti, što je očigledno dva -- 20  
22 godina kasnije."

23 P. Svedoče, to ste rekli u vezi sa tim optužbama, to ste  
24 rekli 2020. Rekli ste da ne znate da optužbe protiv Hashima  
25 Thaçija stoje i takva je situacija i dan-danas, zar ne?

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Unakrsno ispituje g. Halling (Nastavak)

Strana 84

1 O. Ja nisam znao koje su optužbe kada sam davao tu izjavu.  
2 Ja se sećam optužbi u pogledu prodaje organa. O tome je bilo  
3 reči 2007. i 2008. I da je neko optužen da je OVK -- da je  
4 neko optužio OVK da je uzimala organe od ljudi i smatrao sam  
5 da je najverovatnije u pitanju dezinformisanje javnosti.

6 Ja se ne sećam tačno kada sam shvatio koje su optužbe u  
7 ovom predmetu. Zapravo, vi ste me juče pitali, da li sam  
8 pročitao optužbe i do sinoć, ne sećam se da sam ranije  
9 pročitao te optužbe.

10 P. Dakle, pre jučerašnjeg dana uveče, vi niste konkretno  
11 bili obavešteni o optužbama i niste pročitali optužnicu ili  
12 pretpretresne podneske?

13 O. Tako je.

14 P. To je ono što ste rekli juče?

15 O. Tako je. Ja nisam dobio informaciju od majka Durkeeja ili  
16 Johna Duncana ili bilo kojih od ovih ljudi u pogledu toga o  
17 čemu će tu biti tu reči. Ja nisam znao koliko istraživanje  
18 treba da sprovedem, kako bih mogao da odgovorim na vaša  
19 pitanja.

20 P. Hvala, generale, odgovorili ste na sva moja pitanja.

21 G. HALLING: [Prevod] Časni sude, molim da se ovaj video  
22 snimak sa transkriptom usvoji u spis.

23 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Ima li prigovora?

24 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Nemam.

25 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] ERN128928-03-TR-ET

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Dodatno ispituje g. Mišetić

Strana 85

1 se usvaja.

2 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] Časni sude, to će biti P04522,  
3 označeno kao poverljivo.

4 G. HALLING: [Prevod] Može biti javno. Molim da se usvoji  
5 video snimak i transkripti na engleskom i albanskom.

6 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Usvajaju se i  
7 prevodi na engleskom i albanskom i stepen tajnosti se menja u  
8 javno.

9 G. HALLING: [Prevod] Hvala, časni sude.

10 P. Hvala, generale. Nemam više pitanja.

11 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Da li imate  
12 dodatnih pitanja?

13 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Da.

14 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Izvolite.

15 Dodatno ispituje g. Mišetić:

16 P. Generale, dok ovo još imamo na ekranu, vi ste rekli da u  
17 tom trenutku u avgustu još uvek nije bilo jasno koje su  
18 optužbe iznete, je li tako?

19 O. Da.

20 P. I rekli ste da ste čuli da su iznete optužbe u vezi sa  
21 vađenjem organa?

22 O. Tako je.

23 P. Možete li nam nešto više o tome, šta ste vi shvatili, o  
24 čemu se ticao ovaj predmet -- čega se ticao ovaj predmet u  
25 avgustu 2020. Da li se ticao prodaje organ -- ljudskih organa?

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Dodatno ispituje g. Mišetić

Strana 86

1 O. Ja sam pretpostavio da je neko došao sa nekim konkretnim  
2 dokazima o tome.

3 P. I vi ste te optužbe u vezi sa prodajom organa, povezali  
4 sa kampanjom dezinformisanja?

5 O. Jesam.

6 P. Recite nam malo više o tom dezinformisanju, o toj  
7 kampanji, u ve -- koja se odnosila na prodaju ljudskih organa.

8 G. HALLING: [Prevod] Prigovor.

9 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Ja se tičem [sic] -- ja se o -- jas  
10 [sic] -- govorim o mišljenju koje je on izneo.

11 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Prigovor se odbija.  
12 Izvolite.

13 SVEDOK: [Prevod] Ja sam smatrao da je smešno tvrditi, da  
14 usred vazdušne kampanje nekako neki ljudi uspevaju da prodaju,  
15 uzimaju organe od drugih ljudi. To nije imalo nikakvog smisla.  
16 To je očito [sic] -- [kao što je prevedeno] bilo  
17 dezinformisanje.

18 G. MIŠETIĆ: [Prevod]

19 P. A, na koga ste pomislili? Ko je mogao da vrši tu  
20 kampanju.

21 O. To bi bili Rusi.

22 P. Hvala, generale.

23 Ja sam za dodatno ispitivanje hteo da počnem sa pitanjem  
24 o tome, kako treba da izgovorim akronim vaše fotografije kao  
25 vrhovnog savezničkog komandanta za Evropu?

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Dodatno ispituje g. Mišetić

Strana 87

1 O. SACEUR na engleskom.

2 P. SACEUR. Hvala.

3 Na kraju unakrsnog ispitivanja ste upitane koje su --  
4 koje su osnove vaših saznanja o tome da smatrate da g. Thaçi  
5 nije odgovoran za dela koja su izvršili drugi.

6 Da li ste videli bilo koje naređenje koje je g. Thaçi  
7 izdao nekome?

8 O. Nisam.

9 P. Da li vam je tužilac pokazao izveštaje o tome, o --  
10 izveštaje koji su potčinjeni dostavili g. Thačiju?

11 O. Nije.

12 P. Da li ste videli bilo šta tokom ispitivanja koje je vodio  
13 tužilac, na osnovu čega biste zaključili da je on bio vojni  
14 komandant?

15 O. Nisam.

16 P. Da li nam je tužilac bilo šta pokazao tokom unakrsnog  
17 ispitivanja na osnovu čega biste mi preispitali svoj zaključak  
18 o tome da li g. Thaçi snosi odgovornost za dela drugih?

19 O. Nije.

20 P. Vi ste pomenuli Johna Duncana i Mikea Durkeeja. Da li su  
21 vam oni podnosili izveštaj?

22 O. Jesu.

23 P. Da su se oni sastali sa komandantima zona na terenu, da  
24 li bi vas o tome izvestili?

25 O. Nisu mogli to da urade tokom sukoba.

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Dodatno ispituje g. Mišetić

Strana 88

1 P. Trebalo je da kažem da su nakon donošenja rezolucija  
2 1244, da su otišli na Kosovo i sastali se sa komandantima  
3 zona, da li bi vas obavestili o tome?

4 O. Da. Ali to ne bi bila značajna informacija, jer ja bih  
5 samo pretpostavio da su to bili potčinjeni i činjenica da li  
6 su oni bili komandanti zona, ili šta su bili, koja su bila  
7 njihova imena, to nije bilo relevantno za moj nivo  
8 komandovanja?

9 P. Da li su vam oni preneli svoje utiske sa terena, kada su  
10 imali te sastanke?

11 O. Jesu.

12 P. I da li ste svoje zaključke izveli na osnovu informacija  
13 koje ste doneli i od svojih potčinjenih, uključujući i ljude  
14 poput Johna Duncana i Mikea Durkeeja.

15 P. Postavljeno vam je više pitanja u pogledu toga, da li je  
16 bilo pokušaja da se napravi poređenje, kada je reč o  
17 komandovanju i rukovođenju i kako je Mike Jackson mogao da  
18 jednostavno ne uzme u obzir neku od vaših naređenja i da su se  
19 takve stvari dešavale u komandovanju. I sećate se razgovora o  
20 tome?

21 O. Da. Drago mi je što pokrećete to pitanje.

22 P. Pružiću vam priliku da nam kažete koje su razlike, ali  
23 ono što me sada interesuje je sledeće. Haj'te da vidimo da li  
24 poredimo ono što se može porediti ili poredimo 'babe i žabe'.

25 U vojsci Sjedinjenih Država, ako general Wesley Clark sa



## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Dodatno ispituje g. Mišetić

Strana 89

1 četiri zvezdice izda naređenje podređenom i on vama kaže

2 "generale Clark, ja baš i ne bih hteo da sprovedem vaše

3 naređenje," šta biste vi preduzeli?

4 O. Ja bih ga verovatno pitao zašto. Da vam nešto objasnim.

5 U ruskom, sovjetskom sistemu, kad se izda naređenje, ako  
6 ga ne izvršite, onda se smatrate izdajnikom [sic] --

7 izdajnikom. I vi sabotirate, znači operaciju. To je doktrina

8 iz sovjetske vojske. Kod nas je drugačije. Mi kada izdamo

9 naređenje za operaciju, ona se prenosi hijerarijskim lancom

10 [sic] -- lancem i potčinjeni to analiziraju i kažu ja ovo ne

11 mogu da sprovedem. Vi kažete da pređem preko reke, ja nemam

12 inženjeriju da to uradim ili im treba više artiljerije. U

13 sovjetskoj komandi bi se to smatralo sabotiranjem, međutim, u

14 američkom sistemu rada, imamo rad koji se zaradi [sic] -- koji

15 se temelji više na saradnji.

16 I to je jednostavno činjenica. Zaustavimo se tu. Pređite

17 na sledeće pitanje.

18 P. Ali, mene interesuje sledeće: vi ste čuli sve suprotne

19 argumente i sada ste vi doneli konačnu odluku. Dakle, i nakon

20 tog razgovora sa drugima, vi morate da -- vi donesete odluku,

21 a potčinjeni kaže da će -- da neće poštovati odluku?

22 O. Onda moram da ga izuzmem iz komandovanja.

23 P. Dobro. Tako je u američkoj vojsci.

24 A u NATO okruženju, u ovom konkretnom slučaju, kad

25 govorimo o KFOR-u, recite nam koji je bio operativni plan i da

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Dodatno ispituje g. Mišetić

Strana 90

1 li je svaka zemlja i zadržavala komandu nad svojim snagama  
2 kada je reč o operativnom planu NATO-a?

3 O. Da li govorite o KFOR-u nakon okončanja vazdušne  
4 kampanje?

5 P. Da.

6 O. Uvek unutar NATO-a, komanda ostaje kod zemlje, tako da  
7 bilo da se radi o tome da se neki oficiri povuku,  
8 disciplinuju, nagrade, štagod, a operativna kontrola je  
9 poverena NATO-u, međutim, ukoliko komandant puka neke zemlje  
10 se protivi naređenju NATO-a, onda on ima pravo da se svojim  
11 lancem komandovanja obrati svojoj komandi.

12 P. Rekli su mi da govorim suviše brzo i da treba da se  
13 zaustavim na trenutak, generale. Tužilac vas je pitao o  
14 generalu Mikeu Jacksonu i o događajima na aerodromu u Prištini  
15 itd. U NATO kontekstu, general Jackson je imao mogućnost da  
16 sledi vlastiti lanac komandovanja u pogledu tog pitanja.

17 O. Da. U pogledu svakog pitanja.

18 P. Pod time kad -- mislim na britanski lanac komandovanja.

19 O. Da. Mogao je da se obrati britanskoj komandi u pogledu  
20 bilo kog od tih pitanja. Ja sam mogao da se usprotivim, ali  
21 nisam imao pravo da ga otpustim ili da ga disciplinski kaznim  
22 i to je pitanje profesionalne vojne procene.

23 P. Kada govorimo o komandovanju i rukovođenju u jednoj  
24 vojsci, vojsci, ne države, znači ne govorimo o  
25 multinacionalnoj vojsci, neophodno je da imate efektivno

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Dodatno ispituje g. Mišetić

Strana 91

1 komandovanje i rukovođenje, kako bi nadređeni mogao da zameni  
2 podređenog komandanta, ukoliko se ogлуši o naređenje?

3 O. Da. Ako imate istinski -- istinsko komandovanje i  
4 rukovođenje, to je tačno. Hteo bih da pojasnim da to nije  
5 uobičajeno prerogativ neposrednog nadređenog. Mora se ići dva,  
6 tri nivoa naviše duž lanca komandovanja.

7 P. Razumem. Postavljena su vam pitanja o obaveštajnom radu i  
8 propustima obaveštajne službe. Sećate da vas je tužilac o tome  
9 juče ispitivao?

10 O. Da.

11 P. Vaši zaključci o Kosovu, temeljili su se na obaveštajnim  
12 podacima koje ste dobijali. Je li tako?

13 O. Da.

14 P. Da li se takođe se temeljili na vašim vlastitim  
15 putovanjima na Kosovo?

16 O. Da.

17 P. U izjavi kažete da se to takođe zasnivalo i na sastanku,  
18 na kome ste bili u septembru sa g. Thačijem i komandantima  
19 zona. Je li to tačno?

20 O. Da.

21 P. Da li su se oni takođe zasnivali na zapažanjima g.  
22 Durkeeja i Duncana koji su vas o tome izveštavali?

23 O. Da.

24 P. General Jackson, da li vas je i on izveštavao o onome što  
25 bi zapažao?

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Dodatno ispituje g. Mišetić

Strana 92

1 O. Da. Bi.

2 P. Da li je general Jackson pominjao da je želeo da

3 komandanti zona budu prisutni na sastancima JIC-a?

4 O. Ne sećam se konkretno da je tako nešto rekao.

5 P. Dobro.

6 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Zamoliću da sada vidimo dokument

7 P02516.

8 P. Postavljeno vam je više pitanja o mogućnosti da se obnove

9 neprijateljstva sa Srbijom, pa ja hoću da vas pitam, da li vam

10 [kao što je prevedeno] je general Jackson izvestio o tome što

11 ovde stoji da je on navodno rekao.

12 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Molim stranu 22 u PDF dokumentu.

13 P. U pitanju je svedočenje generala Jacksona iz 2016. pred

14 britanskim sudom, i ako pogledate otprilike 6. red, a brojevi

15 redova su sa leve strane.

16 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Molim samo da sad podignemo. Da.

17 Ovaj paragraf na vrhu.

18 P. On tu kaže:

19 "...ostavljajući po strani ono što sam ja smatrao vrlo

20 malom mogućnošću, mada ne i nepostojećom, da Srbi ponovo krenu

21 i napad..."

22 Da li je general Jackson i vas izvestio o tome da je to

23 nešto za šta postoji mala mogućnost, ali ne i da je sasvim

24 nemoguće da Srbi ponovo napadnu?"

25 O. Da. Mislim da je to dobra karakterizacija toga, ali ovde

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Dodatno ispituje g. Mišetić

Strana 93

1 se radi o njegovom mišljenju. To je bilo njegovo mišljenje, a  
2 moje odgovornosti bile du donekle drugačije, tako da sam ja  
3 ozbiljnije shvatio tu mogućnost da bi Srbi mogli da ponovo  
4 krenu u napad.

5 P. Da, ali on je vama preneo tu informaciju, što je uticalo  
6 na vaš sopstveni zaključak o tome koliko je malo verovatan  
7 srpski napad?

8 O. Da.

9 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Dok smo u prilici da pogledamo ovaj  
10 dokument, pitaću vas da li vam je general Jackson preneo i  
11 osećanja koja ovde iznosi na strani 16, počev od 4. reda.

12 P. Pitanje koje mu je postavljeno je:

13 "...da li biste se složili da su to bile mete OVK?"

14 Odgovor:

15 "Da. Nemam dokaze o tome. Mislim da izvodite poslednji  
16 zaključak. Izvinjavam se ako nisam dobro razumeo, naime da je  
17 OVK institucionalno na osnovu politike vršila teroristička  
18 dela protiv bilo koga. Ja ne tvrdim da pojedinci to nisu  
19 uradili, ali nemam dokaze o tome da je to bila politika OVK."

20 P. To je Jackson i meni rekao. Da.

21 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Ako možemo sada da vidimo i 21.  
22 stranu ovog dokumenta u PDF-u, molim.

23 P. Tu mu postavljaju pitanje u unakrsnom ispitivanju, pri  
24 dnu strane. To počinje u 13. redu:

25 "Da li ste bili svesni šta morate da učinite da biste

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Dodatno ispituje g. Mišetić

Strana 94

1 sprečili OVK delom, ako ne u celini da tako postupaju?"

2 "To je složeno pitanje koje ste mi postavili."

3 A onda ga pitaju:

4 "Izvinjavam se, jeste, ali možda --"

5 A general Jackson kaže:

6 "Kažem da nemam dokaza da je OVK u institucionalnom  
7 smislu usvojila politiku etničkog čišćenja preostalih Srba."

8 Da li vam je general Jackson preneo te utiske u leto  
9 1999. u realnom vremenu."

10 O. Da, jeste, ali bih ja ukazao i na 20. red i njegov  
11 odgovor koji tu stoji, jer sam ja to pokušavao da kažem, možda  
12 manje elokventno tokom poslednja dva dana.

13 P. Dobro, da ja onda to pročitam. On tu kaže:

14 "Znam, 99% znam, da pojedinačni pripadnici OVK su iskreno  
15 govoreći bili van kontrole."

16 Da li vam je on i to preneo i da li vas je to navelo da  
17 zaključite da nije postojao sistem rukovođenja i komandovanja  
18 u OVK?

19 O. Da.

20 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Molim sada stranu 22. i to deo pri  
21 dnu strane. Tu ga pitaju o Martyjevom izveštaju. Da li vam je  
22 to poznato, generale?

23 O. Ne.

24 P. Dobro.

25 Hteo bih se da se koncentrišem na OVK i da se usredsredim

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Dodatno ispituje g. Mišetić

Strana 95

1 na zaključke Senatora Martyja?"

2 A odgovor glasi:

3 "Počinjete da implicirate da je to bila neka politika  
4 koju je vodila OVK. I molim da pređemo na sledeću stranu. I ne  
5 bih mogao da kažem da se slažem sa vama oko toga."

6 Još jednom, da li se to poklapa sa onim što vam je  
7 general Jackson govorio o tome, da OVK nema politiku da čini  
8 zločine?

9 G. HALLING: [Prevod] Da. Samo da razjasnim, politika OVK  
10 je da se očisti i svaki poslednji Srbin. To tu stoji.

11 G. MIŠETIĆ: [Prevod] U redu.

12 P. Da li je to bilo ono što su vam prenosili?

13 O. Da. Da to nije politika OVK, ali ako se pozovem i na  
14 prethodnu stranu, ja sam već deset puta pokušao da kažem to  
15 pred sudom, čini mi se, jer to je jedna strašna situacija. Ovi  
16 ljudi su se plašili za svoje živote, bili su gnevni, svetili  
17 su se naravno, a general Jackson je sasvim jasno govorio o  
18 balkanskom rezonu da se 'oko izbiје za oko'. Dakle, to nije  
19 neki postprotestanski reformistički sistem protestantskog  
20 hrišćanstva.

21 P. Generale, pokazan vam je i deo svedočenja generala Klausa  
22 Naumanna pred MKSJ-om. Sećate li se toga?

23 O. Da.

24 P. Ja bih vam pokazao neke odlomke koje vam tužilac nije  
25 pokazao.

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Dodatno ispituje g. Mišetić

Strana 96

1 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Zamoliću dokument SPOE00406441 do  
2 00406504.

3 P. Želim da vam to pokažem, jer je moguće da su vas naveli  
4 na pogrešan zaključak, time što vam nisu pokazali ovaj  
5 odlomak.

6 G. MIŠETIĆ: [Prevod] I molim stranu SPOE00404646.  
7 [ispravka prevodioca] 6464. I ako možemo ovo pri dnu da  
8 prikažemo.

9 P. Tu vas pitaju:

10 "Generale," ali to niste vi, nego Naumann.

11 "Generale, ako dobro razumem deo problema kako ga vi  
12 vidite, proističe iz toga što je NATO ranije proglasio  
13 terorističkom grupom, i po pravilu samog NATO-a, to je značilo  
14 da ne možete da pregovarate ili diskutujete sa njima.@"

15 A njegov odgovor glasi:

16 "To je tačno. Morali smo da tražimo od nacija,  
17 pojedinačnih nacija da ih kontaktiraju."

18 Dakle, general Naumann ne kaže da nije postojao kontakt,  
19 već koliko sam ja razumeo, to nije išlo preko NATO-a, već  
20 preko pojedinačnih država članica NATO-a. Je li to tačno?

21 O. Tačno.

22 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Zamolio bih da se sada vratimo jednu  
23 stranu unazad u ovom istom dokumentu. Tu je tužilac stao  
24 prilikom čitanja citata. Ako možemo da spustimo do 19. reda.  
25 Eto, baš tu, da.



## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Dodatno ispituje g. Mišetić

Strana 97

1 P. To je odlomak koji nam je pročitao.

2 "To je, časni sude, bila naša "Ahilova peta..."

3 To je bio taj odlomak.

4 A, ako sada spustimo do 6. reda, on je tu dalje rekao, to  
5 vam nije pročitao:

6 "Mi prosto nismo imali neki instrument da kontrolišemo  
7 OVK. Morali smo to da postignemo i pokušali smo to da  
8 ostvarimo, time što smo tražili od članica NATO-a da iskoriste  
9 kontakte koje su možda imale, ali instrument koji smo  
10 koristili u slučaju Jugoslavije, naime da pretimo vojnom  
11 akcijom, nije bio primenljiv na Kosovce [kao što je  
12 prevedeno]."

13 Moje pitanje za vas glasi, da li je činjenica bila, tako  
14 da je kontakt postojao, ali da se on ostvarivao preko država  
15 članica NATO-a. Vidite li to tu?

16 O. Da, da, svakako. Bilo je kontakta, naravno.

17 P. Hvala. Pokazan vam je i odlomak iz dnevnika generala  
18 Reinhardta iz marta 2000. godine. Sećate li se toga?

19 O. Da, sećam se.

20 P. Dobro. Ja ću vam pokazati datum tog unosa iz dnevnika iz  
21 dnevnika generala Reinhardta, je 10. mart 2000. godine.

22 Ja ću vam pokazati jedan članak iz *New York Timesa* u kome  
23 se izveštava o tom događaju. Od 11. marta 2000. godine.

24 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Zamoliću da na ekranu vidimo  
25 dokument 1D00181 iz novog spiska naših dokumenata koji smo

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Dodatno ispituje g. Mišetić

Strana 98

1 učitali u sistem.

2 P. Videćete tamo, načelnik NATO-a na Kosovu, plaši se  
3 ponovnog srpskog napada. Tu se kaže:

4 "Komandant mirovnih trupa na Kosovu, zajedno sa bivšim  
5 političkim liderom raspuštene Oslobodilačke vojske Kosova  
6 pored njega, zakleo se danas da će sprečiti bilo kakav upad na  
7 Kosovo iz Srbije.

8 Upozorenje je izneto u zajedničkoj konferenciji za  
9 štampu, kada je komandant Klaus Reinhardt, kada mu se  
10 pridružio Hashim Thaçi, albanski lider. Taj nastup za koji je  
11 g. Thaçija zamolio general Wesley Clark, vrhovni komandant  
12 NATO-a, predstavljao je napor da se pošalje politička poruka  
13 narodu Kosova, a šire od toga i u Srbiju."

14 G. MIŠETIĆ: [Prevod] I sada molim sledeću stranu i da  
15 spustimo, da.

16 P. "G. Thaçi..." Taj paragraf:

17 "G. Thaçi i lideri Kosovskog Zaštitnog korpusa, civilne  
18 strukture koja je zamenila Oslobodilačku vojsku, kako se čini,  
19 već slušaju i preduzimaju korake da javno izraze odgovarajući  
20 stav. U jednom intervjuu od ove nedelje, odmah posle sastanka  
21 na Kosovu sa generalom Clarkom, g. Thaçi je jasno rekao, da on  
22 nije zadužen za Preševsku dolinu, koja je nekada bila deo  
23 Kosova i gde je većinsko stanovništvo albansko.

24 'Poštujem pravo Albanaca na Preševu -- u Preševu. Oni  
25 treba da imaju prava kao demokratski građani, ali na Kosovu su

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Dodatno ispituje g. Mišetić

Strana 99

1 okolnosti drugačije i mi sada imamo drugačiji pristup regionu,  
2 rekao je. Sada, kao predsednik jedne političke stranke na  
3 Kosovu, ja sam odgovoran samo za teritoriju Kosova."

4 I još jedna rečenica:

5 "Naglasio je da Albanci ne žele nasilje 'više od bilo  
6 koga drugog u regionu, Albanci znaju šta nasilje znači.'"

7 Samo jedan trenutak.

8 O. Branioče, ako bih samo mogao --

9 P. Čekamo prevodioce. Postaviću vam pitanje, a vi onda  
10 možete da dodate šta želite, generale.

11 Moje pitanje za vas glasi, pošto ste u prva dva paragrafa  
12 ovog članka iz *New York Timesa* vi pomenuti kao neko ko je  
13 podstakao g. Tačija da iznese političku poruku. Ono što se  
14 izveštava ovde da je on rekao, da li se to poklapa sa porukom  
15 koju ste želeli da on prenese.

16 O. To što on tu kaže se poklapa s tim, ali on možda nije  
17 rekao pravu stvar, kad je reč o toj konferenciji sa Klausom  
18 Reinhardtom, ali poslednja rečenica je relevantna za ceo niz  
19 pitanja koja su ovde pokrenuta. Ramush Haradinaj vrlo moćan  
20 komandant Oslobodilačke vojske Kosova, razmišljao je više  
21 nezavisno i to je upravo bio moj utisak u vezi sa rukovođenjem  
22 i komandovanjem u OVK. To su bile snažne ličnosti. Oni su --  
23 to su ljudi koji su rizikovali svoje živote. Njihove porodice  
24 su zavisile od njihovih odluka i nisu bili spremni da se tek  
25 tako potčine, tako da nije postojao uobičajeni lanac

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Dodatno ispituje g. Mišetić

Strana 100

1 komandovanja. Oni su se borili za svoje živote, sve do  
2 vazdušne kampanje i taj stav su zadržali i kasnije u periodu  
3 posle vazdušne kampanje. I zato je Jackson morao da se muči sa  
4 njima. Zato je bilo os -- dela o -- iz osvete. Zato je bilo  
5 pojedinaca koje su možda sprovodile nasilne akcije protiv  
6 Srba. Nema sumnje u pogledu toga.

7 P. Hvala, generale. Generale, prošle nedelje, ambasador  
8 Christopher Hill je posvedočio da OVK nikada nije bila  
9 obeležena kao inostrana teroristička organizacija od strane  
10 Sjedinjenih Država. Da li ste vi to tako razumeo?

11 O. Da. Ja sam ranije rekao, neko je tako nešto izjavio, pa  
12 je to vlada Sjedinjenih Država razjasnila i osporila.

13 P. Izvinjavam se generale, samo mi je potreban jedan  
14 trenutak.

15 O. Da.

16 G. MIŠETIĆ: [Prevod] G. predsedavajući, rečeno mi je da  
17 na transkriptu u strani 101 u 11. Redu u prvoj rečenici, ako  
18 se ne varam, samo bih zatražio da svedok ponovi šta treba, jer  
19 mislim da je pogrešno zabeleženo.

20 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] U redu.

21 G. MIŠETIĆ: [Prevod]

22 P. Generale, pomenuli ste Ramusha Haradinaja koji je pomenut  
23 u *New York Timesu*, a u transkriptu piše da ste vi rekli da

24 "...želite da skrenete pažnju na poslednju rečenicu koja  
25 je irelevantna za ceo niz pitanja koja su ovde pokrenuta..."

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Dodatno ispituje g. Mišetić

Strana 101

1 Da li ste želeli da kažete "relevantna"?

2 O. Ako sam i rekao "irelevantna," hteo sam da kažem jeste  
3 "relevantna."

4 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Rekli ste  
5 "relevantna."

6 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Hvala, g. predsedavajući. Samo sam  
7 hteo da to razjasnimo.

8 P. Generale, sada ću vam pokazati odlomak iz knjige koje su  
9 vam pokazali iz tužilaštva.

10 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Pa molim dokazni predmet -- samo da  
11 proverim da li imam pravi broj. Prana [sic] -- strana DHT --  
12 DHT 11103 do DHT111632. Odlomak iz vaše knjige 'Voditi  
13 savremeni rat', a pokazana vam je bila strana sa oznakom  
14 DHT11473, pa bih zamolio da to pogledamo.

15 P. I zamoliću vas da nam pomognete oko toga, kako treba da  
16 shvatimo rečenicu koja vam je pokazana. Pri vrhu strane stoji,  
17 druga rečenica vam je pročitana, da je:

18 "Jastreb ili *Hawk* bio u dikretnom kontaktu sa albanskom  
19 vojskom, koja je sa svoje strane nadzirala OVK i mnoge mete su  
20 prenošene CAOC-u."

21 Moje pitanje za vas glasi: da li ova rečenica glasi da je  
22 albanska vojska bila ta, koja je prenosila informacije o  
23 metama, pošto je nadzirala OVK, ili se tu kaže da je OVK  
24 prenosila informacije o metama preko albanske vojske?

25 O. Pa, znate, verovatno je to bilo malo jedno, a malo drugo.

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Dodatno ispituje g. Mišetić

Strana 102

1 Međutim, oni su bili u direktnom kontaktu na aerodromu u  
2 Tirani sa albanskom vojskom. Mi nismo imali mogućnosti da  
3 direktno nadziremo OVK, bar ne ta posebna grupa Jastreb, odn.  
4 *Task Force Hawk*.

5 P. Moje pitanje je verovatno bilo nejasno. Da li je po vašem  
6 razumevanju, albanska vojska dobijala informacije od OVK, ili  
7 su oni pratili šta OVK radi, pa vas izveštavali o tome.

8 O. Ova rečenica je dvosmislena, zato što je to tako i bilo.  
9 Nije bilo sasvim jasno, jer su se događali vrlo brzo odvijali,  
10 kako sam pokušao da objasnim tu pri kraju kampanje. U to vreme  
11 smo vodili i pregovore. Mike Jackson je pokušavao da  
12 ispregovara kraj svega toga. Ja sam pokušavao da uvedem avione  
13 B52 na planinu Paštrik, kako bi bilo sigurno da se Milošević  
14 neće predomisliti da se cela stvar reši i mislim da su  
15 informacije redovnije pristizale.

16 Ali kao što sam pokušao da objasnim, na kraju vazdušne  
17 kampanje smo imali informacije koje nismo imali na  
18 raspolaganje 78 dana ranije.

19 P. Jasno.

20 G. MIŠETIĆ: [Prevod] A, sada molim drugu stranu iz iste  
21 knjige, DHT11419. I da kažem za zapisnik -- samo trenutak,  
22 molim.

23 Da. Molim stranu DHT11419. I rečenicu koja počinje rečima  
24 "u međuvremenu, kada su ga pitali...". Molim da spustimo. Ja  
25 to ne vidim na ovoj strani. Da li je to ta strana? 11419.

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Dodatno ispituje g. Mišetić

Strana 103

1     Jeste. Izvinjavam se.

2             G. HALLING: [Prevod] Ako vam je od pomoći, branioče,  
3     mislim da je to jedna od strana koje su ponuđene bez  
4     posredstva svedoka i na koju nismo imali prigovora, ako je to  
5     od pomoći.

6             G. MIŠETIĆ: [Prevod]

7             G. MIŠETIĆ: [Prevod] Hvala.

8     P.     Ovo je u stvari prava strana i paragraf gde se kaže:

9             "Pokušali smo da uspostavimo sistem, kako bismo se  
10    oslanjali na izveštaje OVK, kako bismo utvrdili u kojim selima  
11    nema Kosovaca [kao što je prevedeno]. Ideja je bila da OVK  
12    može preko posrednika da nas izvesti o tome da su određena  
13    sela sada ispražnjena. Uskoro smo utvrdili da taj metod nije  
14    pouzdan. Informacije o OVK su možda bile zastarele, ili su  
15    Srbi mogli da se ubace, odn. da presretnu njihove komunikacije  
16    ili možda informacije nisu bile tako tačne kako nam je bilo  
17    potrebno. Ja sam sugerisao da se koristi taj sistem, ali  
18    uskoro sam se razočarao. Morali smo uglavnom da se oslanjamo  
19    na bespilotne letelice i na real -- slike iz realnog vremena,  
20    kako bismo izbegli to da povredimo civile i morali bismo da  
21    pazimo da ne udaramo sela."

22            Generale, da li se to poklapa sa vašom ocenom o kvalitetu  
23    informacija koje ste dobijali od OVK?

24    O.     Da.

25    P.     Da li je to uticalo na vašu ocenu o tome kakvo je bilo

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Dodatno ispituje g. Mišetić

Strana 104

1 rukovođenje i komandovanje u OVK?

2 O. Da.

3 P. Zašto?

4 O. Zato što prosto nismo imali efikasan način da dobijemo  
5 informacije sa bojnog polja uz lanac komandovanja. Dobijali  
6 smo povremene deliće informacije koje su bile pouzdane ili ne.  
7 Kao što sam ranije naveo, kako je kampanja napredovala i kako  
8 se ofanziva usredsredila na područje planine Paštrik, onda je  
9 bilo lako doći do informacije, jer smo imali direktni fizički  
10 kontakt, ali kada smo pokušavali na nekim područjima da gađamo  
11 srpske snage u Drenici, u Gnjilanu i u drugim mestima, tamo je  
12 bilo i drugih pripadnika OVK, ali nismo bili sigurni ko su oni  
13 tačno. Nismo znali da li su prijateljski nastrojeni. Bilo je  
14 prijateljskih snaga i neprijateljskih snaga.

15 I iz našeg centra smo jednog dana gledali šta možemo da  
16 vidimo. Videli smo jedan tenk koji se povlači u šumu sa  
17 jezerom i putem. Imali smo A10 u vazduhu i pokušali smo da  
18 objasnimo pilotu šta vidimo, ali to je bilo nemoguće. Zato smo  
19 pokušavali da uvedemo i druge neke mogućnosti i nastavili smo  
20 da pokušavamo da dobijemo nešto od OVK, ali to nije bilo  
21 pouzdano sve do poslednjih 10 do 20, 40 kilometara u dubinu.  
22 Dalje informacije nismo uspevali da dobijemo. Jednostavno ih  
23 nismo primali.

24 P. Hvala, generale.

25 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Vidim koliko je sati. Ja bih se



## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Dodatno ispituje g. Mišetić

Strana 105

1 konsultovao sa svedokom, ali možda i neću više imati pitanja,  
2 ali bih želeo da imam priliku da čujem da li bi on želeo nešto  
3 da dodamo.

4 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Možemo da to  
5 ocenimo sada, ili da vas pustimo da završite, ili ukoliko  
6 želite da napravimo kratku pauzu.

7 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Ja ću sad s njim razgovarati, ali u  
8 međuvremenu ću ponuditi na usvajanje ovu stranu koju sam  
9 pokazao generalu.

10 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Koju? Broj 419?

11 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Da. Raz -- koliko razumem, nema  
12 prigovora.

13 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Ima li prigovora?

14 G. HALLING: [Prevod] Ne, koliko smo razumeli prethodni  
15 predlog, da će to biti dodato dokaznom predlogu P04514.

16 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Tako je.

17 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] DHT11419 se usvaja  
18 i biće dodat postojećem dokaznom predmetu.

19 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] To će biti dodato dokumentu  
20 P04514, koji trenutno ima oznaku poverljivosti javno.

21 G. MIŠETIĆ: [Prevod]

22 P. Generale Clark, hvala vam puno.

23 G. MIŠETIĆ: [Prevod] G. predsedniče, ja nemam više  
24 pitanja.

25 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] U redu.

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Proceduralna pitanja

Strana 106

1           Generale, vi ste završili svedočenje. Postavljeno je  
2   poslednje pitanje. Sada ste slobodni i možete da napustite  
3   sudnicu. Hvala vam što ste bili sa nama, što ste podelili  
4   informacije koje poznajete.

5           SVEDOK: [Prevod] Hvala vam, ali nisam imao priliku da  
6   kažem, obećano mi je da mogu nešto da kažem.

7           PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Pa, vi ste dosta  
8   rekli.

9           SVEDOK: [Prevod] Ja bih hteo nešto da kažem.

10          PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Da, ali onda niko  
11   neće moći unakrsno da vas ispituje.

12          SVEDOK: [Prevod] Pa, neću ništa reći, zbog čega bi bilo  
13   potrebno unakrsno ispitivanje. Dakle, želim samo da ovo stavim  
14   u perspektivu.

15          Ja sam nekoliko puta govorio o američkoj revoluciji. Mi  
16   smo sada u dobu kada velike sile pokušavaju da utiču na način  
17   kako se upravlja. Od Drugog svetskog rata, mi smo pokušavali  
18   da uspostavimo međunarodni sistem koji se temelji na  
19   pravilima. Takav međunarodni sistem, baziran na pravilima,  
20   donekle je funkcionisao. Negde malo bio na klimavim nogama,  
21   ali ta -- nakon pada Berlinskog zida i otvaranje Istočne  
22   Evrope, Jugoslavija se raspravlja, i narod Jugoslavije je  
23   tražio iste slobode koje su videli da uživaju i ljudi na  
24   zapadu. Dakle, povlačenje tradicionalne habsburške doktrine  
25   koja je ovde na -- stavljena pred sud, a ne mislim ovde da

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Proceduralna pitanja

Strana 107

1 bilo koga ne uvažim, niti sam postupak.

2 Imam puno poštovanje za to. Mislim da je ovaj postupak  
3 važan, ali postoji linija koja je pređena negde u smislu  
4 zakona i zastupanja pojedinačnih ljudskih prava i tu liniju je  
5 negde OVK prekršio početkom '90-tih, kada su jednostavno  
6 odbili da trpe srpsku opresiju [kao što je prevedeno] i  
7 učinili sve što su mogli da -- da joj se suprotstavi. Dakle, u  
8 tom trenutku, oni nisu teroristi, bez obzira na činjenicu što  
9 kad sam se video sa srpskim generalima, oni su tvrdili da se  
10 radi o teroristima. U tom trenutku oni nisu bili teroristi.  
11 Oni su se borili protiv režima koji je bio nepravedan,  
12 nemoralan, protivzakonit i koga je trebalo zameniti.

13 Danas isto se dešava i u Ukrajini i možda će se još  
14 dešavati i mislim da ovo predstavlja izuzetne izazove u  
15 sudskom smislu. Dakle, ja sam siguran, kada su u pitanju i  
16 neke bande po Nemačkoj, da bi oni hteli da izmene nemačku  
17 vladu, o njima je rečeno da su teroristi. Dakle, u Nemačkoj  
18 postoji demokratska vlada. Imamo i ljude ovde koji se bore za  
19 slobodu.

20 Ali nekako zakoni procedure civilizovanog društva su  
21 mogle da uklope potrebe ljudi, radi njihove lične slobode i  
22 dostojanstva. To je revolucija. Počela je u Sjedinjenim  
23 Državama i ja sam o tome govorio nekoliko puta. Ti američki  
24 patrioti se -- 1775, 1774 su smatrani na početku za teroriste  
25 od strane tih istih Britanaca koji su danas američki

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: Wesley Clark (Nastavak) (Javna sednica)  
Proceduralna pitanja

Strana 108

1 saveznici. I Amerika je postala velika zemlja.

2 Dakle, mislim da dok idemo kroz ovaj postupak i možda će  
3 biti postupak kada je u pitanju Ukrajina, moramo da razumemo  
4 da postoji svrha za krivično pravo, krivičnu odgovornost, i da  
5 postoje više strateške stvari, koje nekada imaju presedan nad  
6 pojedinačnim odgovornostima i kapacitetima.

7 Hvala vam što ste mi dopustili da to objasnim. To je moje  
8 gledište i način na koji ja posmatram ovo suđenje, i stojim  
9 pri svojim -- prethodnom uverenju, da Hashim Tači nije  
10 odgovoran što se desilo tamo u smislu pojedinačnih radnji,  
11 kada je u pitanju osveta i nasilje.

12 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Hvala vam, generale  
13 Clark.

14 SVEDOK: [Prevod] Hvala vam.

15 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] I hvala vam. Možete  
16 napustiti sudnicu.

17 [Svedok završava svedočenje i napušta sudnicu]

18 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Gđo Gearhart-Serna,  
19 hvala i vama što ste s nama tu. I sada možete napustiti  
20 sudnicu. Takođe, dosta ovoga više za vas nije interesantno.  
21 Možda ništa od toga nije interesantno.

22 Sutra imamo statusnu konferenciju. Dakle, ona se zakazuje  
23 za 14:00h. Mislili smo da će ovaj svedok još uvek da svedoči,  
24 i ja mislim da nam neće za to trebati više od sat vremena.

25 G. MIŠETIĆ: [Prevod] Pa, ja sam samo hteo da proverim da

## Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Proceduralna pitanja (Javna sednica)

Strana 109

1 li je moguće da tu uradimo ranije, ali ako nije moguće, mi  
2 ćemo to uraditi onda u 14:00h.

3 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] To će biti u  
4 14:00h.

5 G. MIŠETIĆ: [Prevod] U redu.

6 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Hvala vam svima.

7 G. ELLIS: [Prevod] Ja to još nisam pokrenuo sa klijentom,  
8 ali g. Krasniqi i drugi optuženi, možda žele da prate na  
9 daljinu statusnu konferenciju.

10 Izvinjavam se, gubim glas. Samo sam pokušao da proverim  
11 da li g. Krasniqi možda želi da prati statusnu konferenciju iz  
12 pritvorske jedinice, a ne iz suda, ali o tome nisam  
13 razgovarao.

14 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] U redu. Nama to  
15 sasvim je u redu. Ako optuženi žele da ostanu u pritvorskoj  
16 jedinici. Dakle, nemamo ništa protiv.

17 G. ELLIS: [Prevod] Zahvaljujem.

18 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] U redu. Vidimo se  
19 sutra u 14:00h.

20 --- Sednica se završava u 13:10 časova.

21

22

23

24

25